

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC

CHỦ BIÊN
NHẬT-TIẾN

thiếu nhi

CHỦ NHIỆM
NGUYỄN-HÙNG-TRƯỜNG

66

Bộ lông trang sức con Công, Học văn
trang sức con Người.

NGÂN NGỮ

CHƯƠNG TRÌNH SINH HOẠT
hàng tuần tại tòa soạn
Thiếu Nhi
(Từ 8g đến 10g 45 ngày chủ nhật
26-12-1972)

● **Văn nghệ :**

— Cùng quây quần — Trên sông
Bạch Đằng.

● **Trò chơi :**

— Tìm tục ngữ.

● **Học tập :**

— Quốc ngữ Điện tín.

● **Vật dụng mang theo :**

— Sổ tay — Viết.

Ngoài ra các bạn tới tham dự có
bài hát và trò chơi khác xin trao cho
ban sinh hoạt để sắp vào chương trình
sinh hoạt tuần tới.

TIỀU BAN SINH HOẠT

**Danh tính các bạn mượn sách
của thư viện Thiếu Nhi
(từ tháng 8-1972)
chưa hoàn trả**

(tiếp theo kỳ trước)

40) Nguyễn chấn Quốc (Phát Diệm, Saigon) — 4) Nguyễn chấn Bằng (Phát Diệm, Saigon) — 42) Phạm ngọc Chi (Trương tấn Bửu, Phú Nhuận) — 43) Nguyễn tuệ Giác mượn hai cuốn (Lê văn Duyệt SG) — 44) Phạm ngọc Cường hai cuốn (Trương minh Ký GD) — Dương đình Doanh (Trại Nguyễn trường Tộ) — 45) Hoàng thị Hải Đường (Trần hưng Đạo SG) — 46) Bùi ngọc Giáo (Học sinh Võ trường toản) — 47) Nguyễn Hùng (Bùi hữu Nghĩa SG) — 48) Nguyễn xuân Hoàng (Nguyễn huỳnh Đức GD) — 49) Nguyễn ngọc Luân (Ng. Huỳnh Đức GD) — 50) Nguyễn văn Mỹ (Hoàng hoa Thám GD) — 51) Đinh đức Quang (Lê văn Duyệt SG) — 52) Phạm ngọc Quế (Trương tấn Bửu SG) — 53) Đoàn thị Phương Anh (Thiệu Trị SG) — 54) Nguyễn hùng Sơn (trường Chi Lăng 2 SG) — 55) Nguyễn minh Sơn (Hoàng hoa Thám GD) — 56) Đào hoàng Tuấn (Phát Diệm SG) — 57) Nguyễn duy Thiện (Thiệu Trị SG) — 58) Nguyễn hữu Lộc (Công Lý SG) — 59) Phan văn Bình Thân (Gò Vấp) — 60) Nguyễn thị Thoa (Võ di Ngụy Phú Nhuận) — 61) Nguyễn ngọc Thi (Trương tấn Bửu SG) — 62) Trần văn Anh (Gò Vấp) — 61) Vũ hồng Thanh (Bùi thị Xuân GD) — 65) Vũ kế Tiến (Phan thanh Giản SG) — 66) Phạm ngọc Phát (Trương minh Ký GD) — 67) Nguyễn đình Phương (Nguyễn Du Gò Vấp) — 68) Hoàng thái Dương (Trần hưng Đạo SG) — 69) Phạm anh Dũng (Hoàng hoa Thám GD) — 70) Trần văn Thảo (Xóm Chiếu Khánh Hội).

(còn nữa kỳ sau đăng tiếp)

**TRẢ LỜI ĐỒ VUI CÓ THƯỞNG
TRONG THIẾU NHI SỐ 64**

Có 62 người nạp đơn biết cả tiếng
Anh lẫn tiếng Pháp.

Sau đây là danh sách 10 em gửi về
sớm nhất, trình bày rõ ràng nhất. mỗi
em được tặng 1 số Thiếu Nhi số 67.

1) Một em không ghi tên, 525/86
Nguyễn huỳnh Đức — Phú Nhuận, Sai-
Gon.

2) Phạm văn Hùng, 164 Trần quang
Khải — Saigon 1.

3) Lưu đức Vinh. 42 Võ Tánh (số
mới) — Saigon.

4) Phùng tiến Dũng 463/12 B Nguyễn
tri Phương — Saigon.

5) Lưu thị Minh Nguyệt, 151 B Bến
Bãi Sậy — Saigon 6.

6) Kym Thy 10 B Trung Học Đức
Trọng — Đà Lạt.

7) Nguyễn Khắc Quang Trung 10B1
La-San Bá Ninh — Nha Trang.

8) Trần mộc Phiêu, 19 Trần quang
Khải, Khánh Hưng (Ba Xuyên).

9) Tàng hoàng Chương, 132/12/11
đường Hùng Vương, Cầu đôi mới —
Cần Thơ.

10) Nguyễn đình Thám, 94 Quang
Trung — Quảng Ngãi.

HỘP THƯ

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Bà Giám Đốc tu viện Trinh Vương,

Phú Hiệp : Chúng tôi vừa gửi bù hai
số bị thất lạc. Gửi báo theo lối thường
đôi khi cứ xảy ra như vậy, xin bà
thông cảm. Nếu có số nào không tới,
xin bà báo tin, chúng tôi lại gửi bù. Về
số tiền báo của di Khoa, xin bà đừng
thắc mắc, lúc nào di thanh toán cũng
được. Được biết Thiếu Nhi đã đem lại
những giờ phút giải trí cho các di,
chúng tôi rất hân hạnh. Xin cảm ơn
bà. Kính

Em Võ ngọc Diệp, Sađéc : Em lưu ý
rằng TN là cơ quan ngôn luận của các
em thiếu nhi, bài vở phải vừa tầm với
thiếu nhi. Tòa soạn cố gắng đáp ứng
được nhu cầu tinh thần của đại đa số
cho nên phải giảm bớt một số bài về
khoa học. Do đó, dĩ nhiên sẽ có một
số em không đồng ý. Nếu chiều ý các
em đó, thì các em khác lại phản nân
là khô khan. Cho nên phải dung hòa.
Miễn là tờ báo vẫn theo đúng chủ
trương là giáo dục. Mà giáo dục thì bao
la ghê lắm, chứ không phải chỉ có khoa
học mới là giáo dục. Từ thư chủ
nhiệm, sưu tầm chuyện lạ, đời sống
loài vật, em tập viết văn, thắc mắc của
em, truyện ngắn đề cao tình người,
v.v... nếu đọc kỹ, thì tờ báo của

chúng ta đã tràn ngập bài về giáo
dục rồi em ạ.

Em Nguyễn văn Ai, Tam Kỳ : Chị
đã gửi thêm bích chương. Chịu cực đi
dán em nhé.

Em Lê dương Thạch, Tam Kỳ : Chị
rất áy náy về sự các em quý mến gửi
thư cho chị mà chị không kịp trả lời,
để các em buồn. Thôi, các em cũng
thông cảm vì trang hộp thư chật hẹp
mà chị đành phải chậm trễ vậy nhé.
Tòa soạn rất tin tưởng ở em và Bình,
nay lại thêm Chương nữa thì càng
vững lòng, các em xúc tiến đi nhé.

Em P.N.T, Saigon : Hiện nay báo bộ
có bày bán ở hầu hết các nhà sách rồi,
em khỏi mất công tới tận tòa soạn
nữa. Cho chị gửi lời thăm Tuyết với
em ạ.

Em Mỹ Kim, Cần Thơ : Gửi địa chỉ
và 60đ mỗi số báo cả cước phí, tòa
soạn sẽ gửi cho em những số em thiếu
nghe em.

Em Phạm Sâm, Pleiku : Hiện nay,
em đã đi học đều rồi chứ. Chị thấy
dùng chữ Trà Ấn cũng được, lạ lạ em
ạ.

Em Văn Chương, Vũng Tàu : Nếu
em có thể gánh vác được trọng trách
làm đại diện chi nhánh GĐTN Vũng
Tàu thì em gửi thư về cho biết địa
điểm và ngày giờ họp buổi đầu tiên để
tòa soạn loan báo cho các em khác biết
em nhé.

Em Thu Huyền, Nha Trang : Em có
tinh thần và tấm lòng nhiệt thành đáng
quí lắm. Chị đã gửi ra 20 số báo 64 để
em biểu các vị giáo sư, xin quý vị vui
lòng đọc thử, nếu thấy xứng đáng thì
quý vị giới thiệu với các học sinh dùm,
để Thiếu Nhi có thể tiếp tục tiến trên
con đường phục vụ tuổi trẻ em nhé.

**Em Như Những Bông Trinh, Nha
Trang :** Cũng hơi có vẻ con gái đấy,
em ạ.

Em Phong Vân, Tùng Nghĩa : Tình
bạn vô cùng cao quý, nếu mới vì chút
lợi danh mà đã rạn nứt tình bạn thì
chưa phải là bạn, giận thì thôi, không
nên tiếc em ạ.

Em Thanh Long, Biên Hòa : Bài đó
không nên đổi em ạ. Ý kiến em hay
lắm đó nghe em.

Em Nguyễn khoa Sỹ, Qui Nhơn : Em
coi cách thức mua báo đóng bộ ở phần
nhấn chung nhé. Chị rất tiếc không thể
trả lời thư riêng, mong em thông cảm
nghe em.

Em Đoàn đức Tiên, Tân Phú : Hình
vẽ thay đổi tùy nhu cầu. Tuổi em còn
thiếu nhi lắm, yên chí em ạ.

Em Sơn Ca, Saigon : Hết giận đi em,
giận xấu lắm, mặt nhăn nhó, ai cũng
không thích. Sơn Ca thì phải ca hát
hoài chứ. Mỗi gửi có ba thư chưa
được trả lời mà đã giận sẽ bị kết tội
nóng như Trương Phi đó nghe, em
gái.

thiếu nhi

Chủ Nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG
 Chủ biên : NHẬT TIẾN

Tòa soạn : 158 Thiếu Trí (Phủ Nhuận)
 - Sài Gòn - Đ.T 42.152
 Cơ sở phát hành : 82 Lê Lợi Sài Gòn
 Đ.T 20.348

Thư Chủ nhiệm

GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Năm thứ hai — Số 66 — ngày 26-11-1972
 Giá : 50 đ

MỤC LỤC

● Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn-Hùng-Trương 1 ● Thẻ lệ cuộc thi sáng tác về thơ : 2 ● Truyện ngắn : Địch thủ sau cùng của Phan khương Thái 3 — Mùa đông và kỷ niệm của Hương Hồng 19 ● Cuộc thi sáng tác : Năm học lớp nhất của Trần hữu Nghiêm 20 ● Bướm trong vườn 18 ● Bướm muôn màu 10 ● Đặc biệt : Làm Bích Báo, Bách Khoa trả lời Thắc Mắc của em 11 ● Sự tìm, tìm hiểu : Trí khôn của loài vật Tủy Hà dịch 22 — Hươu cao cổ của Đặng Hoàng 30 ● Danh nhân thế giới : Michael Faraday của Đặng Hoàng 28 ● Siêu thị hoa hồng : Đinh Cô phụ trách 7 ● Giải trí : Ô chữ của Thuận Thiên 8 — Đồ vui có thưởng 8 — Tranh 7 điểm sai của Long Hương 31 ● Trò chơi, thủ công : Làm một trại gia súc của Vịt Mò 26 ● Ảo thuật : Cây gậy biến hóa 9 ● Vườn hồng : Suối Mát của Đỗ Phương Khanh 16 — Chị ơi của Mai Loan 16 — Tay ngọc bích hồng : Bánh khoai mì nướng của Lam Vân 17 ● Tranh phim : Tí Xíu đại thần lực 23 Truyện dài : Thuở mơ làm văn sĩ của Nhật Tiến.

TRANH BÌA CỦA VI VI

Ước Vãng

Các em thân mến,

Trong hai số báo Thiếu Nhi vừa qua, chúng tôi có nói chuyện với các em về tình yêu thương giữa cha mẹ và con cái.

Tình yêu con của cha mẹ thật bao la.

Nhưng ở cái tuổi còn trẻ của các em, các em có thể không hiểu được cha mẹ. Một ngày kia, khi các em đã trưởng thành, các em lập gia đình và ra sống riêng, xa cha mẹ, những người đã nuôi nấng các em, những người đã nung niu, lo lắng giúp đỡ các em, chừng ấy các em mới thấy giá trị của hai chữ cha mẹ. Lúc đó, các em cũng lo cho con cái, các em mới hiểu rõ tất cả những công việc và trách nhiệm mà cha mẹ đã dành cho các em trong suốt thời gian hai mươi lăm hay ba mươi năm.

Trong lúc nuôi con, lo lắng cho con, các em thấy rõ tình yêu vô bờ bến của cha mẹ, trong khi cha mẹ lo sự ăn, mặc cũng sự học hành của các em để các em, khi lớn lên các em có đủ sức lực, tài trí tự mưu sinh và chống chọi với đời.

Các em có nhiều may mắn, hết sức may mắn có được cha mẹ. Các em hãy nhìn đời sống của các trẻ mồ côi, sống lang thang ở đầu đường xó chợ, hoặc tại các trại cô nhi, các em sẽ thấy thấm thía giá trị của hai chữ mẹ cha.

Cha mẹ lúc nào cũng muốn cho con mình trở nên người xứng đáng trong xã hội, có tương lai tốt đẹp hơn đời sống hiện tại của cha mẹ, cha mẹ sẵn sàng hy sinh bất cứ cái gì, kể cả tính mạng mình, cho đứa con.

Các em còn trẻ. Các em có nhiều ước mơ. Các em nghĩ đến tương lai và các em làm việc cho tương lai của em.

Các em mơ ước trở thành một danh nhân, một giáo sư lâm tiếng, một nhà kỹ nghệ giàu có, hay một nghệ sĩ lẫy lừng, khi lớn lên, các em gặp thực tế phũ phàng, giấc mộng không thành, các em bớt ước mơ, nhưng lúc đó cha mẹ vẫn nghĩ đến tương lai các em.

Cha mẹ rất đau lòng thấy con cái mình học hành không tấn tới, Cha mẹ sẽ khổ sở, thất vọng khi biết con cái lêu lổng, chơi bời, làm hư cả tương lai.

Các em thường trách cha mẹ quá nghiêm khắc với con cái. Mỗi lần đi chơi với bạn bè, bơi lội hay đá banh, mỗi lần đi mua sắm vật gì, các em lúc nào cũng phải xin phép hoặc hỏi ý kiến cha mẹ. Như vậy quá phiền phức cho các em.

Các em có biết đâu, đấy là cha mẹ lo cho các em. Sự kinh nghiệm của cha mẹ rất cần thiết cho các em. Đừng cho rằng cha mẹ «ủ lậu» hay «chậm tiến»

Các em hãy đọc và suy nghĩ chín chắn những giòng dưới đây :

Con cái nghĩ gì về người cha.

Khi 6 tuổi : mình nghĩ . Ba tôi cái gì cũng biết hết.
10 tuổi : Ba tôi biết nhiều lắm.
15 tuổi : Ba tôi biết cái gì, tôi biết cái nấy.
20 tuổi : chắc chắn, Ba tôi không biết bao nhiêu.
30 tuổi : mình có thể cứ hỏi ý kiến ông cụ.
40 tuổi : dù sao đi nữa, ông Cụ cũng có kinh nghiệm.
50 tuổi : ông cụ cái gì cũng biết
60 tuổi : tiếc quá, phải chờ bây giờ mình còn có thể hỏi ý kiến ông cụ

Trên đây là những ý nghĩ của bác sĩ Paul Noel trong một quyển sách giáo dục của ông.

Các em thân mến,

Cha mẹ các em lúc nào cũng lo nghĩ đến các em, điều mà các em ít khi để ý đến.

Ngày nào các em còn được nghe lời khuyên, ý kiến của cha mẹ, các em còn có phúc đấy. Tất cả mọi sự đều có đoạn kết. Những lời khuyên của cha mẹ cũng vậy.

Thân mến

NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

SUU
TÂM

BÍ ẨN Ở TOUNGOUSSK

HOÀNG-ĐIỆP

Ngày 30-6-1908, tất cả địa chấn ký đều ghi 1 chấn động khủng khiếp ở Tây-bá-lợi-á. Vài ngày sau, một nhà bác học báo cáo cho viện Hàn lâm Moscou: « Tôi trông thấy một đám mây không lồ bốc cao 20km. Ngày sau, mây dày vẫn dày trời và phản chiếu ánh sáng mạnh đến nỗi ban đêm người ta đọc sách được ở ngoài đường ».

Tây-bá-lợi-á, lúc bấy giờ, vẫn còn hoang vu nên chưa có ai quan sát tận nơi cho đến năm 1927. Ở Toungoussk một vùng rừng 5000km² bị tàn phá. Người ta nghĩ ngay đến một tai nạn

do thiên thạch không lồ. Những nhận xét có phần trái ngược : không có miệng hố không lồ, chỉ có những mảnh đá nhỏ. Giữa vùng bị tàn phá các cây thông bị cháy xém và trụi cành lá, thân bị ấn sâu xuống bùn. Chung quanh, cây bị trốc gốc, ngã hướng ra ngoài.

Những nhận xét đưa đến giả thuyết vụ nổ trên không, như bom nguyên tử ! do một giống ngoại địa cầu gây ra.

Tuy nhiên, giả thuyết về thiên thạch vẫn đáng tin hơn. Thiên thạch nổ trên không nên không có miệng hố các mảnh tó, nặng đã chìm xuống bùn.

Một thiên thạch to tuy hiếm nhưng không phải không có. Hố Meteor Crater ở Mỹ rộng 1,25km, sâu 150m là một bằng chứng. Người ta có cả 20 bằng chứng như vậy. Gia-nã-Đại có nhiều miệng hố có hố rộng đến gần 11km. Có khi thiên thạch bề trong không gian. Năm 1868, ở Ba Lan, cả trăm ngàn thiên thạch rơi như mưa.

(Theo SCIENCE ET VIE)

CUỘC THI SÁNG TÁC THƠ Chủ đề : « Thế Giới Học Trò ».

Song song với cuộc thi sáng tác chủ đề **NHỮNG KỶ NIỆM HỌC TRÒ** đang được tổ chức, tòa soạn mở thêm cuộc thi sáng tác về **THƠ** với chủ đề **THẾ GIỚI HỌC TRÒ**. Thể lệ dự thi như sau :

1) Qua chủ đề **THẾ GIỚI HỌC TRÒ**, các em có thể viết về tình yêu thương hồn nhiên với cha mẹ, thầy cô, bạn bè, đời sống ngoài thiên nhiên, ở trường, ở lớp v.v...

2) Bài phải do chính các em sáng tác và chưa hề đăng trên báo nào.

3) Không giới hạn thể thơ : lục bát, song thất lục bát, thất ngôn bát cú, thơ mới. Tuy nhiên các em lưu ý nên tránh làm theo lối thơ tự do không vần.

4) Bài viết trên một mặt giấy, tối thiểu dài 8 câu và tối đa dài 32 câu.

5) Có thể dùng tên thật hay bút hiệu. Dưới bài ghi lại tên thật và địa chỉ chắc chắn để tòa soạn tiện liên lạc.

6) Thời hạn nhận bài kể từ nay cho đến ngày 31-12-1972 là hết hạn.

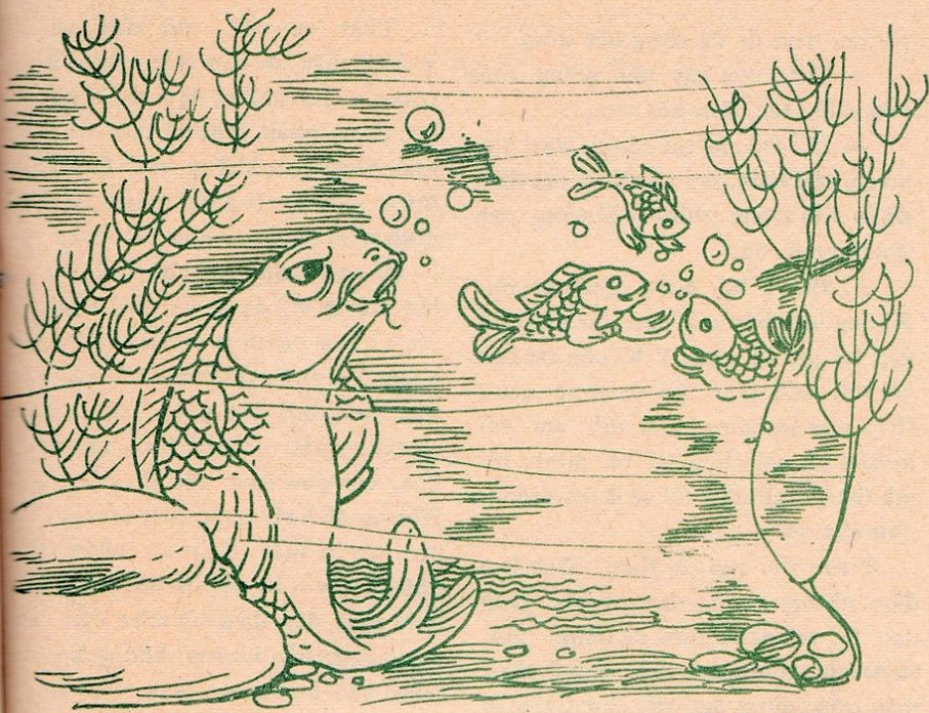
7) Giải thưởng và ngày công bố kết quả sẽ thông báo sau.

Độc biệt ở trang 11 số này :

LÀM BÍCH BÁO

Bách Khoa trả lời Thắc Mắc của Em
Trình bày đầy đủ Kỹ Thuật
thực hiện 1 tờ Bích Báo.

ĐỊCH THỦ SAU CÙNG

PHAN KHƯƠNG THÁI

Ông «thầy võ» đã ngừng «tay chân». Ông bơi nhẹ nhàng vào góc bể bằng thủy tinh trong suốt. Nhìn từ phía người ta đều dễ dàng thấy hết bày cá xiêm con lớn nhỏ bơi lượn thanh thoi. Nhưng thật ra còn có một ông cá xiêm già xanh mun, vừa già vừa là thầy, đang tận tụy rèn luyện võ nghệ cho bày con đã được chín tháng.

Dưới ánh mắt nghiêm khắc của ông cụ, bọn trẻ chuyên cần tập luyện những cái quẫy đuôi, vận mình... không hề xao lãng. Cũng không dám gây ồn ào và cần lộn với nhau. Vì bao nhiêu công lực tiềm tàng đã bị trút cả vào những giờ tập dợt. Ông cụ khoan thai chỉ lại tôi cách né một cái xấn xanh tôi sao cho gọn gàng. Tôi thở mồ hôi dù mình đang ở dưới nước. Chỉ sợ ông dùng cái mỏ phi nước cốt đầu một cái thì có mà nát. Xem cái mỏ ông cụ bắt khiếp. Nhưng mà mang, vì... đây vết sẹo, cái này đã tà rồi nhưng chắc là chai cứng.

Ông cụ vẫn mang những chiến tích đầy hãnh diện, những cái theo tạo nên huyền sử, tạo nên tên ông: «Siêu tầu ngầm.» Ông vẫn tự hào rằng chưa thua bao giờ. Nhưng tôi và các anh em biết chắc chắn rằng ông thua một người. Đó là mẹ tôi. Những ngày sau khi sanh chúng tôi ra còn bé li ti, nằm trong những cái trứng và nổi nhờ đám bọt khí của ông cụ. Mẹ tôi vừa đói, mắt thì mờ. Mẹ tôi thèm ăn chúng tôi làm sao ấy. Thế là hai ông bà cãi nhau. Đánh nhau một trận. Có lẽ vì nhường, ông cụ thua. Vậy là chúng tôi phải chết sao, nghĩa là chui trở vào bụng của mẹ tôi à. May thay cậu tiểu chủ đã dùng vợt lưới vớt mẹ tôi ra mang đi một nơi để bồi dưỡng riêng. Từ đó tình mẫu tử chấm dứt, giá có gặp lại mẹ, anh em chúng tôi không làm cách nào nhận ra. Đó là hậu quả của sự hữu sinh vô dưỡng. Ngược lại chúng tôi rất yêu mến cha chúng tôi. Chúng tôi cảm ơn ông đã bảo vệ cho chúng tôi rất nhiều. Ông đã nhìn dõi theo nhật

từng cái trứng bị chìm xuống đáy bồn thủy tinh. Ông nhẹ nhàng ngậm từng đũa thiếu hơi, phun lên trên đám bọt trắng bên trên mặt nước cho chúng tôi dễ thở. Không lúc nào ông đề sót chúng tôi. Và ông phân biệt tài tình với lũ lăng quăng, lũ trứng nước. Tội nghiệp thay, những ngày chúng tôi còn bé, ông nhìn dõi vì sợ nuốt lầm chúng tôi với mồi ăn. Như vậy đó làm sao không thương yêu, triu mến ông. Khi chúng tôi đã đủ sức, ông lại còn dạy võ nghệ để phòng thân sau này. Ông dạy chúng tôi phân chia giờ giấc, ăn ra ăn, học ra học, chơi ra chơi... Học thì phải chú tâm mà học, đề mai sau hữu dụng... Tránh cho chúng tôi phung phí sinh lực tuổi trẻ vào những cuộc tranh hùng, gây gỗ vô lối... Đôi khi ông cụ rất bức mình trừng trị thẳng tay mấy đám giành ăn. Ông cụ phạt hai đũa tham ăn phải một mình ngốn cho hết mười hai con lẫn quần đầu (sắp thành muối). Đũa nào bị phạt cũng phải ngán. Lề lưỡi, trợn mắt lúi vào trốn ở dưới mớ rễ của cái sen Nhật Bản. Lề lưỡi vì đầy ứ tới miệng. Trợn mắt vì no quá, và lại mắt chúng tôi lúc nào trông cũng dử dằn, bặm trợn vì không mí. Còn trốn là bởi vì cái bụng chướng ướng, xấu xí. Nhớ «đứng» lơ ngơ, anh em người ta bơi thử có mà đụng vỡ bụng. Và eo ơi! Chúng tôi rất sợ cái chết. Cái chết âm thầm mà không có ai phát giác, cách một đêm cái xác chết sẽ dậy mùi thúi không thể chịu được. Ông cụ đã từng cho biết, gia đình cá tầu hay chết vì tham ăn. Đó là những cái chết được nhắc đến với sự mỉa mai và chế cười.

Ông cụ đang thông thả nhấp một màu đuôi con trùn chỉ. Thuốc bồi bổ sinh lực công hiệu của gia đình cá đá chúng tôi đấy. Ông giật mình, há hốc mồm bơi nhanh đến đám đồng.

— Này, thằng ba, thằng tám, có buông ra chưa, giờ chúng gì đó?

Anh ba tôi và anh tám đang «phùng mang trợn má» nhưng vẫn không nghe lời ông cụ. Hai anh bạn

cần, giữ chặt hai đầu rong xanh. Một tiếng «bọt» vang nhẹ. Sợi rong đứt đôi nhưng vẫn còn vẻ ào ào là lượn lập lẻo. Tụi nhóc con ào ào lên, hoan hô anh Tám đã thắng cuộc thi kéo co. Ông cụ ngo ngằn rồi cũng phá lên cười:

— Hi Hi, Ha Ha...Hi Hi...Hi Hi...

Rồi nhiều tiếng cười vang lên. Đại khái lâu lâu có những chuyện hiều lăm vui vẻ như trên.

Những ngày vui thì qua mau, bây giờ tìm nơi đâu...

Khi chúng tôi đã cứng cáp và đậm màu, anh em chúng tôi bị bắt đi mỗi người một nơi. Tôi sống một giang san riêng biệt. Đó là một lọ thủy tinh dài một tấc. Riêng tôi một cối nhưng rõ là cảnh đời tù túng chật chội. Chặt chội thiếu hẳn chỗ để tôi múa may quay cuồng cái mớ võ nghệ ngày xưa. Cả ngày tôi chỉ việc ăn, ngủ... Lặn xuống, trôi lên cùng mấy cọng rong. Mấy cọng rong tù tị như tôi, góm chúng sinh sản mau quá. Mỗi tuần cứ bị người ta vớt bớt ra. Tôi chỉ nhìn thấy ánh sáng một mặt thôi. Hai bên hông bị ngăn bìa dày, màu trắng. Màu trắng buồn nản và lạnh lùng. Khi bức màn trắng thỉnh linh được rút mất. Tôi giận dữ nhìn đối tượng mờ mờ qua màn nước và hình như có hai lớp thủy tinh dày. Một cái bóng đen to tướng cũng đang sôi động y như tôi. Qua lăng kính nước và thủy tinh, tôi nhìn sự vật một cách méo mó. Cộng thêm quãng đời bức bối, tôi muốn làm một cái gì.

Máu me hăng lên (lâu rồi không dùng đề tập võ) tôi xông tới xấn ngay vào cái bóng đang mang vẻ khiêu khích sau khi múa nhanh mấy thế võ làm oai. Cái đà lao nhanh của tôi, hại tôi. Cái mỏ tôi ề ề, tưởng chừng gãy hết hàm răng. Lũ lặn quần còn sống sót trong lọ cũng phải giật mình, chứng nằm im mặc sóng nhẹ lao xao. «Ừ! lạ vậy kia!» Tôi thử lại lần nữa và rước thêm sự đau điếng. Tôi thoáng nghe tiếng người nói chuyện:

— Gờ chưa! Cá con mau lớn ghê,

rồi tao đem đi đá cùng hết xóm.

— Chắc con này chỉ giống như con «Siêu tàu lặn» hồi xưa.

— Ừ! Đề rồi tụi mình đặt cho nó cái tên khác, tên tài tử gì mà đấm đá ác liệt trong phim «Đường sơn đại huynh» đó.

A, thì ra họ nhắc đến cha tôi. Không biết bây giờ người ở đâu? Có gặp lại mẹ tôi chưa? Và còn các anh em tôi, trôi giạt tận phương nào? (Sau này tôi được biết anh em tôi bị bán cả, chỉ chừa lại có mình tôi mà thôi, hình như tôi sẽ là «cá-giống» như cha tôi).

Được thả qua cái thau, rộng lớn đấy, nhưng không hợp ý tôi chút nào. Gì mà nghe mùi xà bông, mùi «ten» của nhôm, lại thêm thành thau màu trắng đục đục nữa chứ. Cái màu trắng mà tôi chưa ghét. Tôi cũng thử đảo quanh một vòng thăm thử chỗ ở mới coi.

— Ơ! lạ chưa, thằng kia mày cũng lặn vào đây à.

Lại thêm một mống cá khác cũng được cho vào thau, ngông nghênh nào kém chi cái tánh lấc cấc của tôi, nó vênh mặt trả lời:

— Ừ tao đi chơi, mày làm gì mà ở đây?

— Tao đến trước, chỗ này tao chiếm hết, mày đi chỗ khác chơi.

— Còn lâu, bộ mày du côn hả, tao đánh mày một trận.

— Ngon ta, cho mày hay, ông có võ đây này, «bố» ông dạy lâu rồi mà chưa có dịp dùng. Thôi may...

Thật ra «bố tôi» dạy võ để phòng thân, để cho thân thể cường tráng... chứ không dạy tôi dùng võ lực đánh nhau. Nhưng tuổi trẻ nóng máu bông bột, không sao kìm hãm được. Chúng tôi găng nhau và nhất định phải choàng nhau một trận cho rõ tài cao thấp. Tôi phùng cái mang lên, sừng vi, dựng kỳ, biểu dương tất cả sức mạnh ở các bắp thịt cuộn cuộn. Tôi gườm gườm địch thủ, quai nhẹ đuôi, bơi đến gần. Tôi đã nhìn rõ thẳng oắt, nó nhỏ hơn tôi ở cả đầu, cụt đòn hơn tôi là cái chắc. Nhưng địch thị quân lưu manh. Tôi vừa chớp mắt thấy nó cũng sấn những vây trên người nó, thì nó đã lách ngay đến đóp tôi một cái. Tôi tránh sang bên nhưng không kịp, bị trúng vào ức rướm máu. Tôi quay đòn thật nhanh, xấn ngay mắt nó một cái. Không ngờ dễ dàng thế, con mồi thẳng oắt trúng đòn bật máu và cả về bị lòi ra, trông thật dễ sợ. Vì thế mắt nó đỏ ngầu trả đòn tôi tới tấp. Tôi cũng không vừa, bao nhiêu ngóc đòn mà ông cụ truyền lại, lần lần lăm trợn tôi đều đem ra sử dụng. Vả chân truyền của tôi coi bộ đối phó chỉ ngang ngửa với «võ đường võ chợ» của địch thủ mà thôi. Cứ thế cán thẳng oắt một miếng, nó cũng xoi sứt của tôi một miếng thịt.

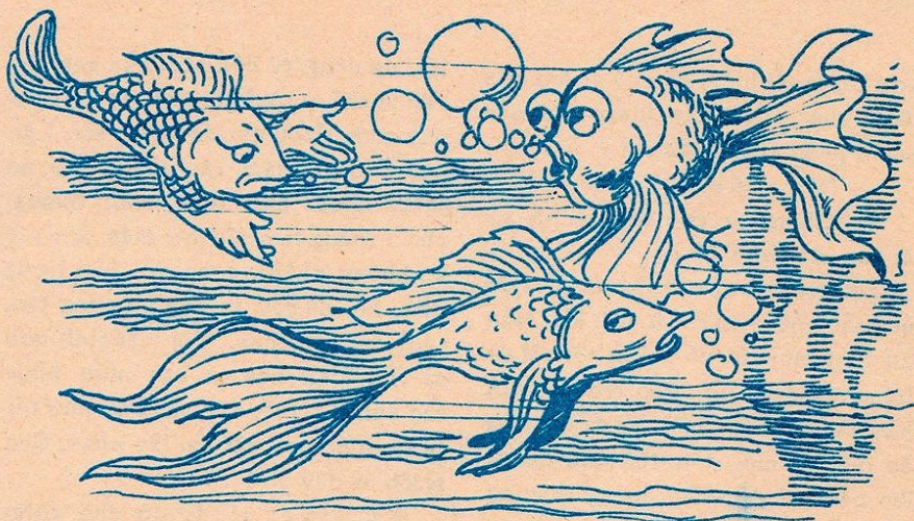
Chúng tôi quần thảo với nhau chán phèo như vậy gần nửa ngày. Nhưng các khán giả tí hon thì thích thú lắm, có cả tiếng vỗ tay reo hò. Cho đến lúc hai đứa chúng tôi không

hẹn mà cùng câu hai cái mỏ đã te tua với nhau. Đứa nào cũng có vẻ ngăm bảo: «Ai mà ít hơn sẽ thua». Và chúng tôi ra sức lôi nhau xuống tận đáy thau không cho địch thủ trôi lên. Xem một hồi, các khán giả đã lấy một cái chậu to khác ụp lại, bỏ mặc chúng tôi. Hai võ sĩ đang điên cuồng trước chiến thắng còn xa vời.

Thằng oắt kém già dặn hơn tôi. Chừng ba phút, nó đã thở hồng hộc. Chịu không nổi nó giựt cái mỏ lại, tung vảy với tôi để ngoi lên mặt nước lấy thêm hơi. Không bỏ lỡ cơ hội, tôi nhì nhằng cản ngang đuôi nó kéo xuống. Quá mệt, thằng oắt bỏ màu đuôi, để ngoi lên thở. Tôi cũng trườn lên nhanh hóp mấy hơi dài. Vừa chui xuống, tôi lại tấn công thằng oắt tới tấp. Nó tránh né không kịp, đành chào thua, quay đầu lặn mất. Nhưng chạy đi đâu cho thoát, dù nó tìm cách búng mình lên cổ vượt khỏi thau nước. Tôi rượt thằng oắt chạy vòng vòng, cái màu xanh lè gần đứt của nó, nay vì sợ hãi đã biến thành lợt nhách thành màu trắng tái. Nghỉ một một hơi, tôi lại cố rượt thằng oắt. Tôi quyết tâm hạ sát nó. Tôi thầm nghĩ học võ bí truyền bao nhiêu công phu mà không giết được nó sao. Tôi đã lằm, cái bầu máu nóng, tính cuồng sát của tôi sau này đã hại tôi, gây ra một vụ khiến tôi hận suốt đời.

Mấy đứa bé người ta khi đẹp cái bầu đã đầy, bắt gặp trận chiến đã ngủ. Cậu bé chủ tôi hân hoan ra hét. Cậu đặt tôi cái tên nghe thật xiết: «Lý tiều Long». Cậu được quyền bắt xác», nghĩa là lấy luôn con cá bị bắt trận. Tôi nghiệp địch thủ của tôi. Thằng oắt bỗng nhút nhát không ngờ cầm cúi lủi trốn mọi nơi. Nhưng vẫn bị vớt ra và bị vớt cho con tam thề ăn diêm tâm. Còn tôi, bé mang thả vào một cái hồ sành như bưng. Dưới đáy hồ có một đất sét. Thì ra cậu cho tôi nghỉ ngơi sức. Cậu chăm nom tôi ra vẻ một ông bầu đang cho «võ sĩ dinh dưỡng» chờ ngày «lên võ đài» tung hoành các trận kế tiếp. Mĩa mai

thay vô tình tôi bị lợi dụng mà tôi nào có hay biết, tôi còn lấy đó làm sung sướng và hãnh diện ra mặt.

Tôi vẫn phùng xoe điệu võ dương oai, làm lễ vài anh cá phượng. Khi ấy tôi đã lặn lặn và được thả vào cái lọ chật chội ngày nào. Mấy anh cá phượng hoặc diện bộ áo đỏ chói lụng thụng, hoặc màu cam, màu tím... đều có vẻ nề nang tôi. Họ thần thờ xếp áo khi nhìn thấy tôi phô trương bộ áo xanh lục, sậm màu với những vết sẹo còn trông rõ. Tôi còn dọa cả bầy cá tàu chẳng gợn tí nào với bộ quần áo màu vàng hay màu đen. Bọn này rất giỏi nhịn nhục, thoáng thấy tôi thì lặn mất. Nhưng mấy cái mồm tàng hoạc của chúng cứ tấp tấp hoài, ý hằm chửi lên tôi chẳng? Tôi mà sang được cái bồn vuông của bọn nó thì phải biết. Tôi nhìn thấy cái giang san bọn cá kiềng mà thêm thương. Ước gì tôi vào đó để làm vua một cõi. Tôi sẽ làm chủ những cụm san hô, một tòa lâu đài bằng sứ, vài vỏ ốc lạ và đẹp cùng những cộng rong đủ hình dáng. Tôi lại còn bắt nạt được lũ cá vàng phải cung phụng lăng quăng, trứng nước hay vụn bánh mì khô quét trứng cho tôi những bữa ăn. Ôi càng nhắc càng nhớ nước miếng!

Những ngày bị giam hãm làm tôi bức bối, hết đợt võ lại ăn ngủ. Tôi chán quá đi thôi, nếu không có những trận đấu sau này. Lần lượt tôi đụng độ với nhiều địch thủ lợi hại. Càng dữ dằn với tôi, tôi càng say máu đào,

lầm lì chiến đấu. Lúc nào tôi áp dụng ngón cuối cùng là «câu mỏ», tôi đều chiến thắng. Tôi tự hào không kẻ nào dài hơi bằng tôi. Tôi rượt năm, bảy địch thủ chạy dài. Lần nào tôi cũng mang phần đánh cuộc lớn lao về cho cậu bé. Cậu bé vẫn thần nhiên cho vào gia tài riêng con diều, cái vục, hộp bút chì màu, cuốn truyện... hay... tẻ nữa, những đồng bạc leng keng, cậu dùng tiền để mua thêm cá... v.v... Danh tiếng của tôi lừng lẫy hẳn lên, hơn cả biệt danh «Siêu tàu ngầm» của cha tôi khi xưa. Bây giờ tôi là một người khác, một kẻ du côn, đánh mướn... Một thứ Thiên Lôi, sai đâu đánh đó... Không biết phân biệt phải trái. Tôi hung hăng, gặp bóng địch thủ là câu liền. Tôi quên cả những lời cha tôi dạy bảo, và điều lệ cấm ngặt của môn phái. Tôi chỉ là một «con ác thú», một nô lệ dễ sai bảo trong công việc chém giết lẫn nhau. Tóm lại, tôi không còn chút gì sót lại lương tâm.

Cho đến một hôm, trận đấu mới lại tiếp diễn như mọi lần. Vừa kịp chào địch thủ cho có lệ, tôi xấn ngay hằm ta một miếng ngay bụng. Địch thủ cũng xấn trả miếng ngang hông tôi. Quái lạ! Sao địch thủ lại áp dụng tất cả những miếng sở trường của tôi thế này. Nhưng hà con gì, tôi phải thắng cái đã. Tôi vẫn hăm hở phô trương tài nghệ, mang cả những đòn giang hồ mà tôi học lóm ở các địch thủ trước. Địch thủ tôi vẫn bình tĩnh đón đỡ, trông hẳn ta không lớn

hơn tôi bao nhiêu, còn có vẻ ốm hơn tôi là khác. Tôi thấy hình như hẳn muốn phân trần điều chi :

— Này, chú em.,.

— Không có chú bác gì, bộ sợ rồi sao, đỡ đuôi nè !

Tôi lạnh lùng trả lời và cứ tiếp tục quần anh chàng ốm yếu kia. Hẳn vẫn tung mọi thế võ giống hệt tôi để chống trả. Gần nửa ngày trời tôi vẫn chưa làm gì được hẳn. Vì cả hai đứa đều biết rõ mọi đòn thế của nhau. Cho nên hai đứa đều mang thương tích khắp người.

— Thôi, tôi xin chịu thua, tha cho tôi...

— Hừ, đừng giả bộ, mày cũng tài đánh mà...

Tôi tàn nhẫn lừa lúc hẳn ta sơ hở, xấn ngay một cú vào mắt. Hẳn ta muốn bưng lấy mắt đang đỏ máu mà không biết làm sao, rồi phát rú lên :

— Trời ơi ! Sao tôi không thấy đường vậy nè...

Tôi cười gằn và lòn sang phía trái, xấn thêm một cái vào mắt còn lại của hẳn ta. Hẳn ta rên rỉ thật to và vùng vẫy chạy trốn. Hẳn đã bị mù cả đôi mắt. Tôi vẫn chưa tha, xông xáo rượt nà. Tôi nhất quyết dùng đến miếng «câu mồi» dim chết địch thủ. Nhưng khi cắn được cái mồi địch thủ, dim xuống chưa đầy hai phút, địch thủ của tôi đã sắp tàn hơi và giãy nhẹ nhẹ. Hẳn ta quá ốm yếu để trải qua một cuộc chiến khốc liệt thật. phải nói là tương tàn mới đúng. Và khi địch thủ sắp chết, tôi buông mồi hẳn ra. Một mồi tôi lượn lại gần, tôi nhận thấy cái màu kỳ bị đứt phân nửa về bên phải.

— Trời ơi ! Anh cả tôi đây sao ?
Ồi cha ơi ! Ồi là anh cả ơi ! Hèn gì anh cả tôi xử dụng võ của gia đình tôi. Tôi đã điên cuồng có kịp ngừng thở để nghe anh phân trần đâu. Tôi đã gây ra một tội ác tày đình. Làm sao để chuộc tội lỗi to lớn này nhĩ. Ngày xưa anh cả tôi lúc dợt võ, vô ý để chúng tôi cắn đứt mất nửa cái kỳ. Việc ấy làm chúng tôi nhớ mãi, tại sao tôi lại có thể quên cái dáng bơi

hơi nghiêng về bên phải của anh tôi. Chỉ vì thế mà anh tôi yếu sức đi, ngày nay mới thảm bại dưới tay tôi. Lâu quá còn gì, năm sáu tháng dài xa cách. Hình như men vinh quang, chiến thắng làm tôi mờ mắt, lu cả lý trí không nhận ra người thân trong nhà. Tôi đã gây ra cảnh tương tàn, «nồi da xáo thịt». Tôi biết tính anh cả vốn hiền hòa và hay nhịn nhục các em. Tôi biết anh cả cũng như tôi bị ép buộc phải sát hại lẫn nhau. Còn trách ai đây ?

Xác anh cả tôi lơ dờ chờ chìm xuống. Tôi bu lại và khước hết nước mắt.

— Anh cả ơi ! Ngày chúng mình gặp nhau lại là giây phút chia ly vĩnh viễn. Anh cả bỏ em bơ vơ sao đành ?

Phút chốc tôi thấy thù ghét cậu bé chủ nhân, thù cái thau nước võ đài. Tôi muốn làm cái gì để đập phá. Tôi điên cuồng xấn lung tung khắp phía. Tôi nẩy mình bung lên cao, rơi xuống. Tôi không còn cảm giác đau đớn. Tôi chỉ muốn chết để chuộc tội. Tôi thêm ăn thật nhiều lạng quảng để vỗ tung cái bụng ra như tụi cá vàng. Hay đập những hột nổ mà mấy đứa thật bé chơi nghịch lén bỏ vào lọ của anh nó. Những hột nổ bắn ra từ những trái nổ thon dài màu đen, ăn vào sẽ nổ ra chương cái bụng lên. Cái chết sẽ đến từ từ. Từ đó tôi sống với niềm ray rứt mỗi lần nhớ đến cái cảnh anh tôi tiêu hóa dần trong miệng con mèo. Tôi thề không bao giờ đánh nhau nữa, cho đến ngày nào cậu bé chán chê tôi và thả tôi ra ruộng ngập nước. Trả lại tôi tự do. Tôi thêm tự do, an bình như nhu cầu ăn và thở vậy... Tôi sẽ nhịn nhục mọi đối thủ sắp gặp, vì tôi không bao giờ còn là một chú cá xiêm háo thắng và điên rồ nữa. Tôi trả lại cho cậu bé những tước hiệu nghe thật kèn, thật chi... Tôi sẽ cố tâm sửa mình và nguyện chỉ luyện võ cho thân thể khỏe mạnh như lời khuyên bảo của cha tôi. Vì biết đâu một ngày nào đó, vô tình tôi sẽ lại gặp cảnh phải chiến đấu một mất một còn với anh

em tôi nữa hay sao (?) Lúc ấy làm sao tôi nhận ra vết tích gì đặc biệt của họ, họ cũng rặc nòi và chả khác tôi mấy tí. Cùng một bọc trứng mà. Những ngày xưa thân ái lần lượt về. Chú cá xiêm thân tàn ma dại, sau bao năm tháng mua vui cho trẻ con lặn lẽ bơi. Lặn lẽ nép vào mớ nhánh rong. Một nhánh rong cũng suốt đời phiêu bạc. Chú cá xiêm về đi vắng, nhưng sẽ quên đi bao kỷ niệm oai hùng có máu lệ chan hòa.

PHAN KHƯƠNG THÁI

ĐỒ NẠN TRONG THÀNH PHỐ

Cảnh thành phố này có 3 điểm lý. Các em thử tìm xem

PHIÊU D

(xem trả lời trang 24)

— Tôi muốn uống cho quên đời.

— Ý ! Vậy trả tiền trước hãy uống, đi cha !

SIÊU THỊ hoa hồng

BÁN ĐỦ CÁC LOẠI NỤ CƯỜI

Quản Lý : ĐÌNH GỖ

THÀNH TỐ CỦA LÀNG CƯỜI

Trong lời rao ở số báo tuần trước, Đình Gỗ có yêu cầu các bạn trong làng cười tham gia việc góp ý bầu lên một ông Thánh Tồ của làng cười. Sau đây là bài góp ý đầu tiên của ông bạn V.T.T. Đề hoạn hơ cái tinh thần nhanh nhẩu của ông, Đình Gỗ xin tặng ông một bịch xì mui mà Đình Gỗ ngoại giao xin được của Vua Xí Mui bên Vườn Hồng là chị Mai Loan. Vậy xin mời ông ghé qua xóm nhà lá bên đó nhận quà tặng. Nếu chưa biết mặt chị Mai Loan xin cứ nhận diện cô nào hai má lúc nào cũng phồng lên vì ngậm xì mui là đúng đó.

Xét kỹ trong làng cười, kẻ ra thì hệt lắm nhân tài đáng nêu danh trong sử sách. Kia như bên Tây, Sạc Lô đã làm ngà nghiêng biết bao con người thuộc đủ mọi lứa tuổi. Nọ như bên Tàu, những Trình Giáo Kim, những Lỗ Trí Thâm, những Lỗ Túc v.v... đều là những nhân vật đem đến cho ta không thiếu loại nụ cười.

Nhưng cái cười của họ tuy vui, tuy nhộn, tuy thâm trầm, tuy kín đáo, nhưng để có nụ cười thuần túy V.N, chỉ người V.N mới thông cảm nổi, tôi xin đề

nghị bầu 1 nhân vật làm Thánh Tồ. Nhân vật này rất tức cười, chỉ cần nghe đến tên là đã buồn cười, trong đám đông hội họp lúc rảnh rỗi cần tiêu dao thời giờ, không mấy ai là không nhắc đến tên của ông. Vậy tôi thấy ông rất xứng đáng được bầu lên làm thánh tồ làng cười. Đó là ông Trạng Quỳnh. Để chứng minh tinh thần cười cao độ của Trạng Quỳnh, tôi xin kể một chuyện cười về nhân vật này:

« Một hôm Chúa ngồi trên kiệu đi qua nhà Trạng Quỳnh, vừa gặp lúc Trạng mới ăn cơm xong, ngồi hóng mát ở đầu hè. Chúa hỏi:

— Quỳnh ăn cơm chưa?

Quỳnh đáp lại bằng một tiếng « bụp »!

Chúa ngồi trên kiệu, không nghe thấy liền hỏi lại:

— Kia! Chúa hỏi, Quỳnh ăn cơm chưa.

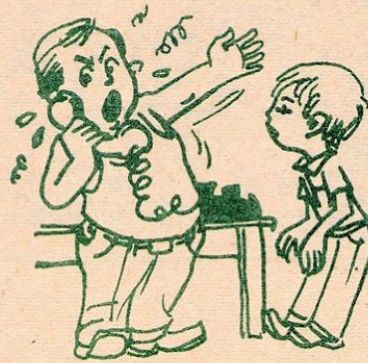
Quỳnh đáp:

— Dạ, đã trả lời rồi.

— Nói vậy! Trả lời bao giờ!

— Dạ vừa xong.

Chúa ngơ ngác nhìn mọi người như hỏi xem Quỳnh trả lời lúc nào. Một anh phụ khiêng kiệu đứng gần Quỳnh, bỗng giơ tay lên bịt mũi rồi quạt quạt. Chúa

QUẦY KỊCH KỘT

CÁI SƠ-MI CA-RÔ
MỜ MÀN

BA: Ê, tao có cái sơ mi ca-rô để mặc chiều nay đi

vật hiện ra, chợt mỉm cười, nói:

— Ăn no đến thế kia à.

Hồi chúa vậy kiểu truyền ra đi.

câu cá, bây giờ đâu mất tiêu rồi. Thằng cả có lấy không?

CẢ: Thưa ba không.

BA: Thằng Hai có lấy không?

HAI: Thưa ba không.

(Có tiếng chuông Tồ lộ phôn reo lên)

Tiếng trong điện thoại:

Ba ơi Ba, con gái ba nè. Con thấy trong tủ ba có cái sơ mi đẹp quá, con mượn mặc đi pic-nic, chiều về con giặt trả ba nhé.

HẠ MÀN

Ông Vua cười của tôi đề nghị có thành tích thế đấy, hỏi chứ vị rằng đã đáng được bầu hay chưa?

V.T.T

QUẦY GIẢI ĐÁP THÁC MÁC

Trả lời đủ mọi chuyện tào lao trên trời, dưới đất.

NHẤT KHOA PHỤ TRÁCH...

HỎI: Tại sao cứ nói đến con gái là người ta vì với hoa hồng. Con gái cũng có lúc nhẵn nhụi như ai chứ bộ.

ANH DŨNG

ĐÁP: Vậy bạn tưởng hoa hồng lúc nào cũng tươi rồi cả hay sao?

HỎI: Đang câu sườn bì em nó chọc, lúc cười quá xá, vậy làm thế nào nhìn cười để khỏi quê được...?

GHẾ BÀNH

ĐÁP: Kinh sách về đạo Cười không có đoạn nào dạy ta nín cười. Nín cười là lỗi đạo lắm vậy.

HỎI: Bạn em pha trò « đồ diên » quá, nhưng nếu không cười thì bạn buồn. Vậy phải làm sao?

BA PHẢI

ĐÁP: Bạn pha trò đồ diên thì mình cười đồ diên lại, có gì đâu.

HỎI: Pha trò cho bạn cười mà bạn vẫn lạnh như tiền, vậy làm sao cho khỏi quê?

I.T.C.

ĐÁP: Không có tiếng « quê » đối với những kẻ thích cười.

HỎI: Loài vật có biết cười không?

ĐÁP: Biết là cái chắc. Thế nên mới có từ ngữ « cười ruồi ».

XEM TRỘM

Đánh hỏi Đám:

— Hôm qua mày xem trộm nhật ký của tao phải không?

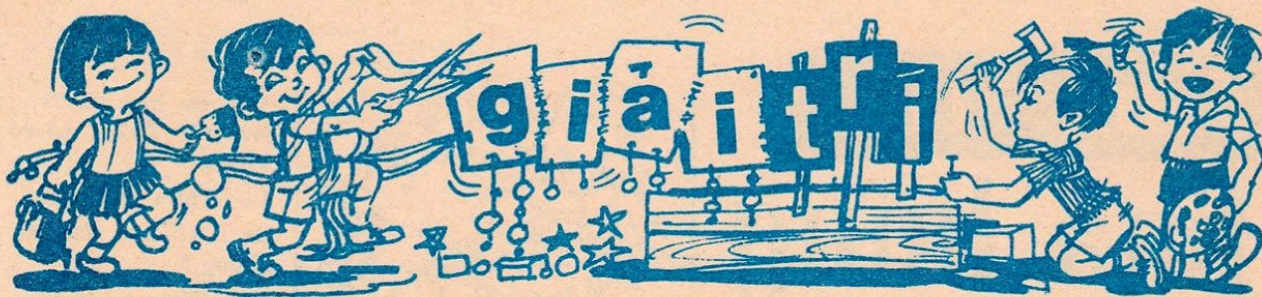
Đám bảo:

— Đúng vậy! Nhưng sao mày biết tao xem.

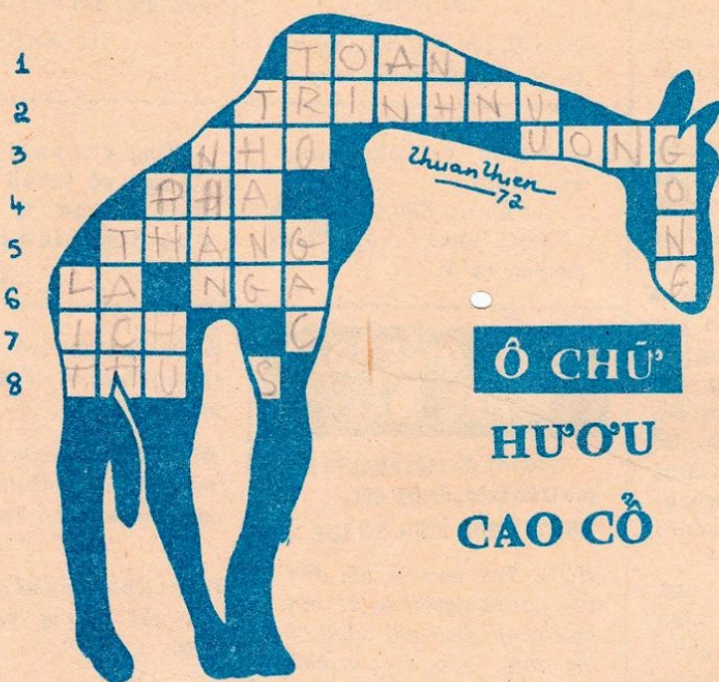
Đánh đáp:

— Tao xem trong nhật ký của mày có ghi việc đó.

DIỄM PHƯỢNG
(Nguyễn thị Hồng)

A B C D E F G H I J K L M N

Ô CHỮ

HƯƠNG

CAO CỎ

NGANG :

- 1— Ráp tâm
- 2— Người con gái chưa lấy chồng
- 3— Phản nghĩa với «lớn» — Phí một cách vô ích
- 4— Trộn — Con quạ
- 5— Đều dùng nhiều bậc đề leo — Trước em
- 6— Lừa lai ngựa — Răng nanh con voi — G
- 7— Có lợi — Xê
- 8— Mùa lá vàng rơi — Hình thè nước VN

DỌC :

- A— Đơn vị đo lường

B— Bữa ra

C— PH — Tiếng hiệu gọi nhau ở trong rừng

D— Thông dong

E— Phản nghĩa với thua — S

F— Ở tạm — Sừng nai

G— Trái có rất nhiều hạt

H— Con dẫu đề làm tin

I— Thủ đô Bắc V.N (viết tắt và ngược)

J— N

K— Hạng cao nhất về thi cử

L— Con diều hâu

M— N

N— Đeo vào cổ tội nhân

THUẬN THIÊN

ĐỐ VUI CÓ THƯỞNG

Một đoàn học sinh đi cắm trại khởi hành lúc 5 g 5 phút sáng, đi với tốc độ 4 cây số mỗi giờ. Cứ sau mỗi cây số, đoàn này lại nghỉ 10 phút rồi lại tiếp tục đi. Nhưng có một lần duy nhất đoàn này nghỉ 1 giờ thay vì nghỉ 10 phút. Họ tới chỗ cắm trại đúng 12 g trưa. Hỏi khoảng cách từ chỗ khởi hành đến chỗ cắm trại là bao nhiêu cây số ?

Phần thưởng sẽ được trao tặng 5 em ở Saigon Gia Định và 5 em ở các tỉnh xa gửi bài về sớm nhất và trúng nhất. Các em ở xa sẽ được căn cứ vào dấu nhà bưu điện. Tham dự mục này, các em khỏi cần cắt phiếu tham dự, nhưng ở dưới mỗi bài, phải ghi địa chỉ chắc chắn đề tòa soạn tiện việc liên lạc. Phần thưởng dành cho mỗi em sẽ là một số báo TN ra vào tuần tới sau số báo đã công bố kết quả.

VUI CƯỜI

— Má ơi, hôm nay con được điểm cao nhất lớp.

— Con tôi giỏi quá. Nhưng con được điểm cao về môn gì vậy ?

— Cô giáo nêu câu hỏi : « con gà có mấy chân ? » Con đáp ngay là có 3 chân.

— Ý ! Trật rồi ! Gà có 2 chân thôi chứ.

— Vậy đó. Nhưng bọn bạn con lại trả lời là gà có 4 chân lận !

GẬY THẦN BIẾN HÓA

Trình diễn:

1) Bạn giờ trước khán giả 1 cây gậy ngắn màu đen, có bịt giấy bạc ở 2 đầu (hình 1). Để chứng tỏ cây gậy không có sửa soạn gì trước, bạn gõ cây gậy xuống mặt bàn kêu «cóc, cóc».

2) Giải 1 tờ nhật báo xuống mặt bàn, đặt cây gậy vô trong rồi cuộn kín lại (hình 2).

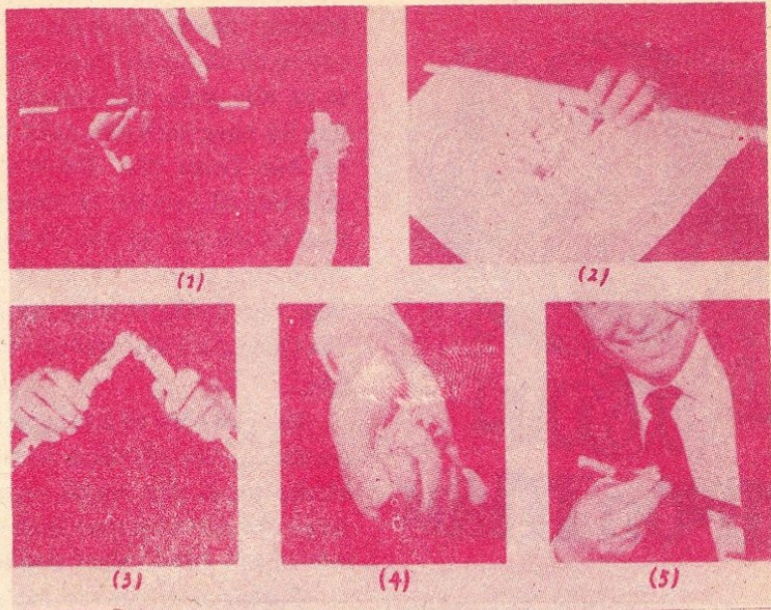
3) Cầm 2 đầu gậy bẻ làm đôi (hình 3) rồi bẻ tư, bẻ tám, cuối cùng bạn vo tròn vô lòng bàn tay khiến khán giả sửng sốt vì làm sao cây gậy gỗ (gỗ kêu cóc cóc rõ ràng) lại... vo tròn được!

4) Chưa hết, bạn mở áo ngực ra. Ô hay! Làm thế nào mà cây gậy đã biến vô ngực áo của bạn từ bao giờ (hình 5).

XẢO THUẬT:

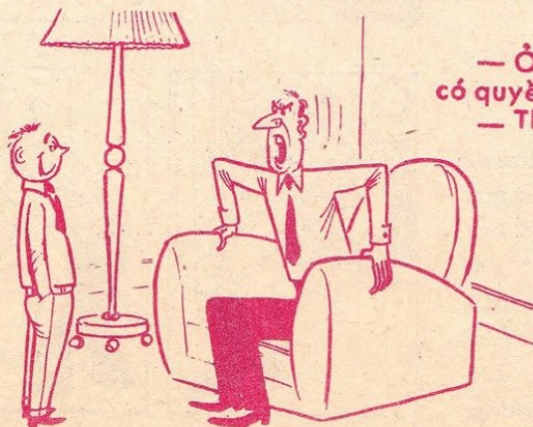
1) Bạn giấu sẵn cây gậy thật vô ngực áo.

2) Còn cây gậy đem trình diễn trước khán giả chỉ là cây gậy làm giả bằng giấy, nhưng 2 đầu là 2 mẩu gỗ, mỗi mẩu dài chừng 2 đốt ngón tay. Chính nhờ 2 mẩu gỗ này mà lúc gõ lên mặt bàn gậy vẫn kêu «cóc, cóc» và khán giả tưởng như tất cả cây gậy làm bằng gỗ (hình 6).

3) Với cây gậy giả này bạn tha hồ gấp tư, gấp tám, vo tròn trong bàn tay, 2 mẩu gỗ ở 2 đầu sẽ nhờ tờ báo bọc ngoài che đi, khán giả không nhìn

thấy.
(Hình và tài liệu của Ảo Thuật Gia KASSAGI)

— Ở trong cái nhà này, mày có quyền hay là tao có quyền?
— Thưa Ba. Má có quyền.

Bướm màu

...Em hết vui ngay khi nghe chị nói «Tình trạng lỗ vốn này cứ tiếp tục, chị e rằng tuần báo Thiếu Nhi của chúng ta, sẽ trở thành bán nguyệt san. Nếu hơn nữa, thì một tháng phát hành một lần».

Ôi cha ! Còn gì đau buồn hơn chuyện này. Bây giờ em đã thấy thời gian quá lâu. Giờ đây em phải chờ đợi 15 ngày hay 1 tháng.

Chị Phương Khanh ơi ! làm sao chúng ta giữ được tờ báo Thiếu Nhi sống mãi, phát hành đều mỗi ngày chủ nhật hử chị ?

Thật sự mà nói, em hết sức buồn, khi thấy tờ báo giáo dục của chúng ta không được độc giả ủng hộ.

Em cầu trời cho tuần báo chúng ta sống mãi và phát hành đều như xưa...

L.T.K. (Thị Nghè)

Em có nhận được bích chương do chị gửi về.

Trước một ngày đi dán, em có đi cò động cho tuần báo Thiếu Nhi trong giới bạn bè.

Đa số đều xác nhận rằng đường lối chủ trương của Thiếu Nhi là giải trí lành mạnh và xây dựng một lớp thiếu nhi trong sáng. Đi xa hơn, em có trình bày cho các bạn biết : Thiếu Nhi là tương lai của dân tộc. Thế hệ huynh trưởng của chúng ta giáo dục thiếu nhi là góp phần xây dựng nước nhà trong hiện tại và cả đến mai sau.

Những người đang thực hiện lý tưởng đó không thể bị cô đơn. Chúng ta có bốn phận phải khuyến khích và ủng hộ bằng cách mỗi tuần mua một tờ báo Thiếu Nhi. Đó là một cách gián tiếp đề vun bồi lý tưởng, đề tỏ lòng tri ơn sâu xa của chúng ta đối với những người đề tâm giáo dục, lo lắng cho chúng ta cũng như lo lắng cho Quốc gia Việt Nam này trong mai hậu...

Đề phổ biến tờ báo rộng rãi hơn, em xin chị hãy gửi thêm bích chương về cho em đi dán. Ngoài ra, nếu thấy được chị gửi kèm theo bích chương một số thư (đã đề sẵn trong bao) em sẽ cố gắng trao tận tay các giáo sư ở trường Trung học Vĩnh Bình. (trường có trên 50 giáo sư)

Em không mong gì hơn là tờ báo được trường tồn. Việc giới thiệu tờ báo cho mọi người biết là việc làm có tính «thiện» mà điều thiện dù nhỏ đến đâu thì Thiếu Nhi Việt Nam cũng không thể bỏ qua phải không chị ?

B.T.Đ
(Vĩnh Bình)

VUI CƯỜI

Thầy giáo sau khi dạy cho học trò một bài học về hiếu thảo liền hỏi trò B :

— Nếu em có 2 cái nhà, ba em không có cái nào, em sẽ làm gì ?

— Em sẽ cho ba 1 cái nhà.

— Giỏi lắm ! Nếu em có hai cái xe, ba em không có cái xe nào, em sẽ làm gì ?

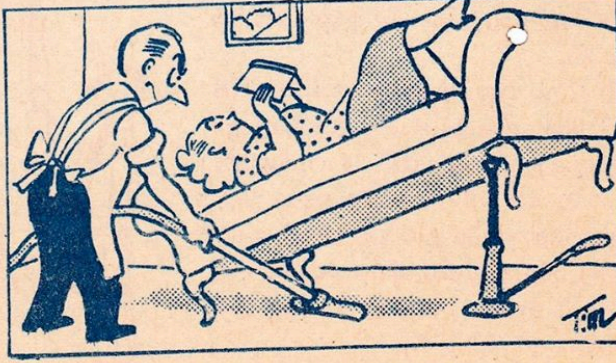
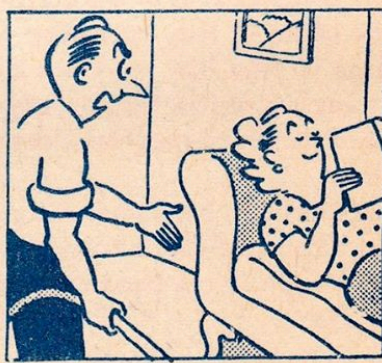
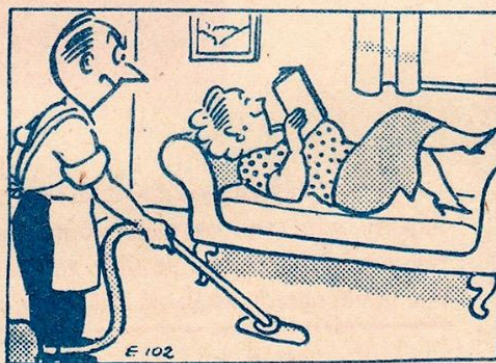
— Em sẽ cho ba em 1 cái xe.

— Giỏi lắm. Em hiểu rất rõ bài thầy giảng. Một câu hỏi chốt : Nếu trong con heo đề dành tiền của em có 200 đồng, ba em lại không có đồng nào, Vậy em sẽ làm gì ?

— Em sẽ không cho ba em đồng nào.

— Ủa, sao kỳ vậy. Em cho ba nhà, cho ba xe, sao em lại không cho ba em đồng nào ?

— Thưa thầy tại quả nhiên là em có một con heo trong đề 200 đồng.

làm bích báo

- Một thắc mắc chung của nhiều em học sinh : Làm thế nào để thực hiện một bích báo ?
- Bích báo là gì ? Tính chất của bích báo ? Thế nào là một tờ bích báo đúng nghĩa.
- Báo ở Trường — Báo ở Trại — Kỹ thuật làm Bích báo.

Hàng năm, vào những dịp Giáng Sinh, Xuân, Mãn Khóa, các trường thường phát động công tác Bích Báo. Thề theo lời của nhiều em gửi thư về Mục Thắc Mắc của Em yêu cầu trình bày một bài nói chung về phương pháp làm Bích Báo. Bách Khoa xin dành trọn kỳ báo này để trả lời chung thắc mắc đó của các em. Tuy nhiên, việc làm Bích Báo là cả một nghệ thuật, mà nghệ thuật thì thường vượt ra ngoài khuôn khổ của những nguyên tắc. Vì vậy, các điểm trình bày trong bài này chỉ có tính cách giúp các em một số ý kiến chứ không nhất thiết là một bài giáo khoa có tính cách bố buộc phải theo đúng, làm đúng.

Trong giới hạn của khả năng người viết, nếu có điểm nào thiếu sót, xin các em vui lòng thông cảm.

B.K.

I. — BÍCH BÁO LÀ GÌ ?

Bích báo là tờ báo có một bản duy nhất treo trên tường (bích tiếng chữ nho là cái tường) để mọi người trong một tập thể thu hẹp cùng xem chung.

II. — TÍNH CHẤT CỦA BÍCH BÁO.

Vì Bích báo chỉ có tác dụng trong một tập thể thu hẹp (thường là một lớp, một trường, một đội hay một đoàn) nên một Bích báo đúng nghĩa thường có tính chất :

— Mang nặng tính chất nội bộ của lớp, trường, đội hay đoàn.

— Phải đề cập tới nhiều vấn đề liên quan tới sinh hoạt thực tế của tập thể chứ không nên cao xa, viễn

vông tới những lãnh vực xa vời khác.
— Phù hợp với trình độ chung của tập thể.

1) *Tính chất nội bộ* : Bích báo chỉ có một bản. Do đó ta đừng làm lẫn Bích báo như những tờ báo chuyên nghiệp khác. Đối với những báo chuyên nghiệp, đối tượng độc giả là một thành phần phức tạp, đông đảo. Còn thành phần độc giả của Bích báo, thì chỉ thu hẹp trong nhân số của tập thể mà thôi. Như báo đoàn thì đề mọi người trong đoàn đọc, báo lớp thì chú trọng đến nội bộ lớp. Có như vậy Bích báo mới làm đúng vai trò của nó. Các em nên ghi nhớ câu này : « Một tờ bích báo mà ai xem cũng khen là hay thì không còn đúng nghĩa là tờ Bích Báo nữa ». Tại sao lại như vậy ? Bởi vì nếu muốn ai xem cũng khen hay thì nội dung tờ báo phải toàn đề cập những vấn đề tổng quát (để ai cũng hiểu được). Nếu Bích báo chỉ toàn vấn đề tổng quát, thì có khác gì một tờ báo chuyên nghiệp in thành nhiều bản rồi. Và như thế, nó không còn ý nghĩa của tờ báo có một bản nữa.

Vậy một tờ Bích báo phải làm sao để chỉ những người ở trong nội bộ xem thấy vui, thấy thích, mà người ngoài khó chia xẻ được sự vui thích ấy. Tỉ dụ trong lớp học, các em có một nhân vật đặc biệt hài hước, chỉ cần nhắc đến tên người ấy là ai cũng bật cười và hình dung ra đủ cá tính của anh ta. Nhắc tên nhân vật ấy trong tờ báo, mọi người trong lớp hiểu ngay « sự thế » nó ra thế nào. Trong khi đó, người ngoài cuộc, có

BÁCH KHOA trình bày

đọc tới cũng không hiểu gì cả. Đó là tính chất nội bộ của tờ báo. Trong đời sống học trò, chúng ta thiếu gì kỷ niệm, thiếu gì chuyện vui, buồn. Lớp nào có chuyện vui buồn của lớp ấy, và học sinh lớp nào cũng chỉ cảm thông ngay, thích thú ngay đối với những chuyện vui buồn của lớp mình mà thôi. Tờ báo làm sống dậy những kỷ niệm buồn vui đó, tức là đã có tính cách nội bộ vậy.

2) *Tính chất sinh hoạt thực tế của tập thể* : Nếu tập thể là học trò, thì các bài báo nên hướng về các sinh hoạt của học trò. Nếu tập thể là Hướng Đạo Sinh, thì các bài báo hướng về các sinh hoạt Hướng Đạo. Đó là tính chất sinh hoạt thực tế của tập thể. Nếu một tờ báo học sinh lại đề cập đến nhiều vấn đề chuyên môn Hướng Đạo, hay ngược lại thì tờ báo sẽ lạc lõng và nhàm chán ngay. Trong sinh hoạt thực tế của tập thể lớp học, các em có thể bàn luận về những vấn đề :

— Góp ý kiến về việc giữ trật tự lớp.

— Góp ý kiến về vấn đề tổ chức các tổ học tập trong mùa thi cá nguyệt phát hành những khẩu hiệu nhắc nhở ngày thi, môn thi, đề nghị những thời khắc biểu cho từng môn học, phân chia chương trình học ôn theo từng tuần lễ để giúp các bạn cùng lớp có một phương pháp học tập khoa học v.v...

— Bàn luận về các phương pháp giúp bạn bè trong lớp mau thuộc bài, nhớ bài lâu (tỉ dụ phân công vẽ bảng công thức Toán, Lý Hóa treo trên

tường lớp, một thời gian sau thay bằng những bảng động từ bất qui tắc, bảng luật làm thơ, bảng niên hiệu các năm trong bài Quốc sử... v.v'...)

— Bàn luận về công tác xã hội. Rút tía các ưu khuyết điểm về một công tác xã hội vừa làm xong.

— Viết các khẩu hiệu nhắc nhở bốn phẩm của học sinh...

Vân... vân... Nếu kẻ ra thì có biết bao sáng kiến có thể giúp cho sinh hoạt học tập của lớp thêm hăng hái tích cực và tạo cho lớp học một bầu không khí thi đua học hỏi. Tất cả những bài báo viết về các vấn đề ấy đều có tính chất sinh hoạt thực tế của tập thể.

3) Tính chất phù hợp với trình độ tập thể: Lớp ở trình độ nào, các bài viết phải phù hợp với trình độ của lớp đó, như vậy các bạn khi đọc mới hiểu và thông cảm nổi. Nếu nội dung các bài báo đề cập đến toàn những vấn đề cao xa quá, sử dụng cách hành văn tối tăm, khó hiểu quá, thì bạn đọc sẽ chán nản ngay. Khi viết báo, là ta viết cho bạn cùng lớp

xem được, hiểu được, thông cảm được, chứ không phải để lờ bạn về một số kiến thức, mà ta thu thập được ở một tờ báo hay cuốn sách nào đó.

Vậy yếu tố trình độ của tập thể cũng là yếu tố cần thiết phải ghi nhớ.

III.— THỰC HIỆN BÍCH BÁO

Có thể thực hiện theo kế hoạch 4 bước:

- Bước 1: chuẩn bị
- Bước 2: phát động
- Bước 3: thực hiện
- Bước 4: Lắng nghe dư luận để rút tía ưu khuyết điểm.

1.— BƯỚC CHUẨN BỊ

Có 2 điều phải chuẩn bị: chuẩn bị nhân sự và chuẩn bị hoạch định nội dung, hình thức.

a) Chuẩn bị nhân sự: Tức là tìm kiếm trong tập thể một nhóm người làm nòng cốt, căn cứ vào khả năng biết tổ chức, biết điều động, có óc thẩm mỹ, có kiến thức về văn

nghệ (viết hay vẽ). Tùy theo khả năng của mỗi người, có thể sắp xếp thành một tòa soạn gồm có:

— 01 người có trách nhiệm điều động tổng quát (tổ chức, phát động, cổ động, điều hành công tác).

— 02 người trách nhiệm về toàn thể nội dung của tờ báo.

— 01 người trình bày.

— 01 người viết chữ đẹp.

Như vậy trung bình tòa soạn một tờ bích báo gồm 05 người. Nếu dư nhân tài, có thể tăng hơn nữa, nhưng không nên quá 08 người. Đông quá, làm ý kiến bất đồng, khó làm việc.

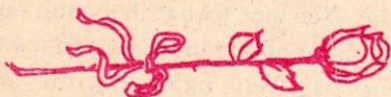
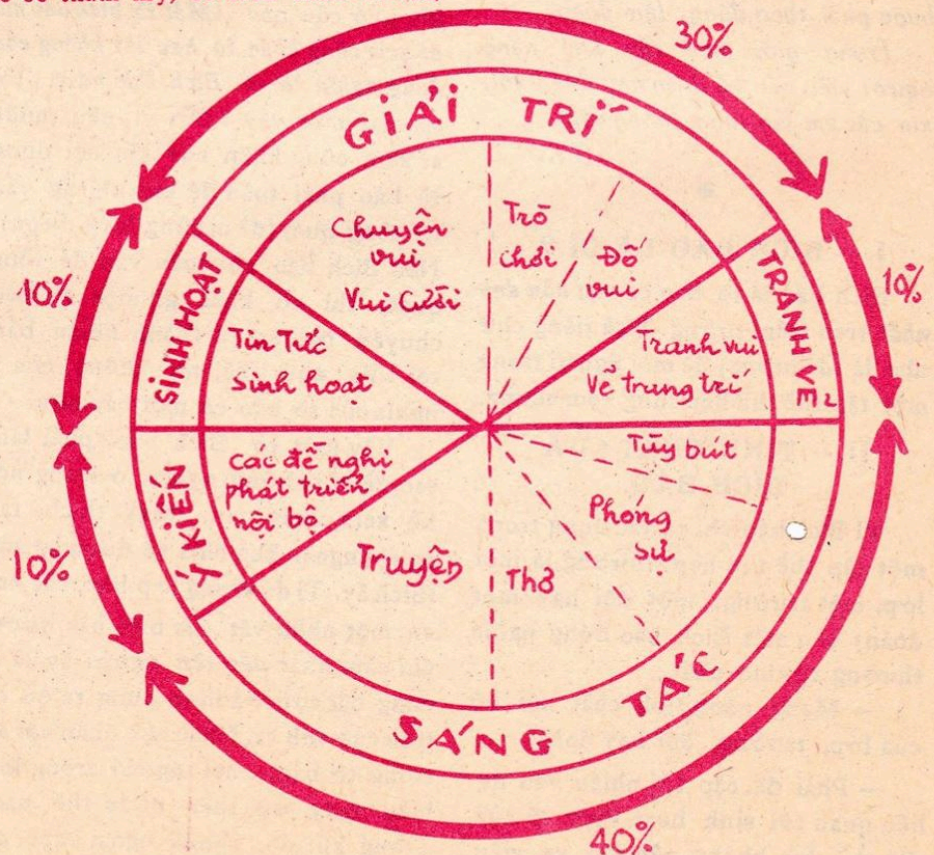
b) Hoạch định nội dung:

Khi tòa soạn đã thành lập rồi, mọi người sẽ họp lại để bàn luận:

— Đặt tên cho tờ báo.

— Phác họa cho tờ báo một nội dung, xem nên có những bài gì, ấn định số bài nòng cốt chiếm bao nhiêu phần trăm, số bài do các bạn trong lớp đóng góp là bao nhiêu phần trăm của tờ báo (một cách tương đối).

Thông thường, nội dung một tờ bích báo nên gồm có các phần:

ĐỀ NGHỊ MỘT NỘI DUNG BÍCH BÁO

(Ghi chú: Nếu là Bích báo ra vào dịp đặc biệt như báo Tết, thì các bài viết, tranh vẽ, giải trí trong báo đều hướng về Xuân). Các bài vở nên sắp xếp cho cân đối, hòa hợp, đừng quá thiên về sáng tác mà bỏ bớt những lãnh vực khác.

c) Phác họa hình thức : Về hình thức, xin coi phần kỹ thuật thực hiện Bích Báo ở dưới.

2.— BƯỚC PHÁT ĐỘNG

Việc phát động nhằm mục đích lôi cuốn mọi người trong tập thể chú ý đến tờ báo sắp ra mắt, tạo cho tập thể tâm lý tò mò, náo nức, chờ đợi, và nhất là thu hút số bài vở do mọi người gửi về cộng tác. Trong công tác phát động, có 2 công việc chính phải làm :

a) Trình bày trực tiếp : Loan báo chính thức trước tập thể về ý nghĩa và mục đích của tờ báo. Kêu gọi mọi người tích cực đóng góp bài vở cho tờ báo thêm phong phú. Nêu rõ tiêu chuẩn sáng tác :

— Về hình thức : Lời văn nên gọn gàng, sáng sủa, không cầu kỳ, không tối nghĩa, không quá cao xa, bí hiểm.

— Về nội dung : Phải tôn trọng tinh thần trong sáng lành mạnh của tập thể, không ướt át, ủy mị, không than trách xuống, không bôi nhọ đời tư cá nhân, tôn trọng tinh thần phê bình có xây dựng, phát huy sáng kiến để phát triển nội bộ, gia tăng tình thân ái, đoàn kết, tươi vui và cởi mở trong nội bộ.

b) Quảng cáo : Vẽ bích chương khẩu hiệu, đặt thơ lục bát, sửa ca dao, tạo một không khí rầm rộ lúc báo sắp ra mắt để lôi cuốn sự tò mò, chờ đợi háo hức của mọi người.

3.— BƯỚC THỰC HIỆN

Gồm 2 giai đoạn : Chọn lựa bài vở và thực hiện tờ báo.

a) Chọn lựa bài vở : Tất cả các bài viết sau khi tập trung lại, sẽ phân công đọc và tuyển lựa. Việc tuyển lựa cũng nên theo một số tiêu chuẩn :

— Về loại nghị luận : bài viết cần có lối văn gọn gàng, sáng sủa, lập luận phải vững chắc, các ý kiến nêu ra cần xác đáng, thích hợp với thực tế.

— Về loại sáng tác : ưu tiên tuyển chọn những sáng tác phản ánh sinh hoạt của tập thể, văn cần sáng sủa linh động, thơ cần có tiết tấu âm điệu.

— Về loại giải trí : Cần vui tươi, lành mạnh, tránh lựa những chuyện vui tục tĩu, bội nhọ cá nhân. Ưu tiên lựa chọn những nụ cười ý nhị, những câu đố, trò chơi, sưu tầm, tò mò có tính cách gây thoải mái, thích thú cho người đọc.

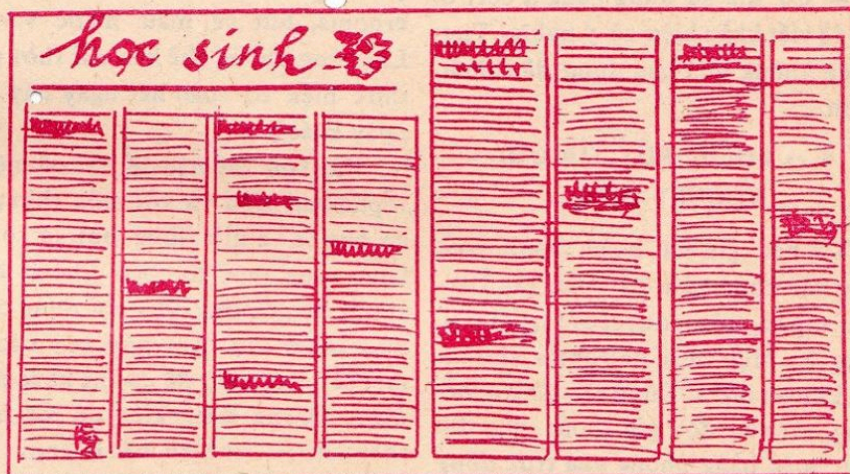
— Về loại tranh vẽ : Lựa chọn các tập hình vẽ phù hợp với tập thể, như tập thể học sinh thì lựa những tranh trong sáng hồn nhiên, tập thể HĐS sinh hoạt ngoài trời, lửa trại. Tránh lựa những hình vẽ nam nữ mơ mộng ở tuổi người lớn. Các

tranh vui cũng nên lựa chọn nội dung trong sáng, lành mạnh.

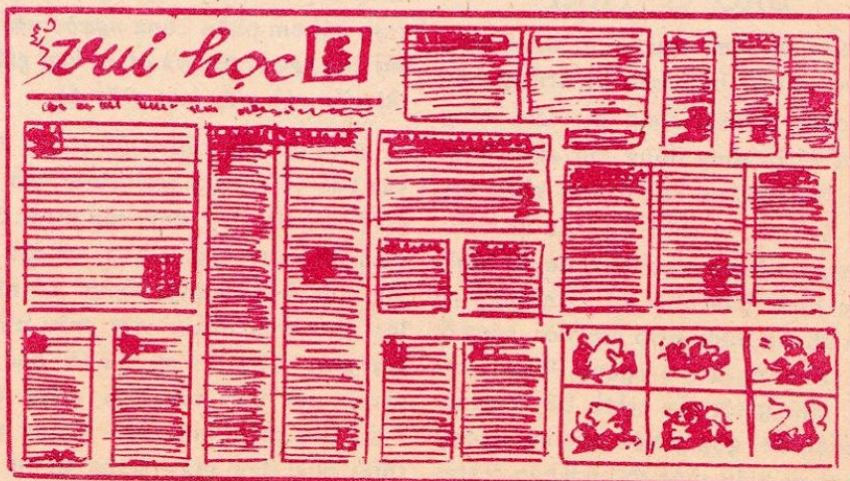
6) Thực hiện tờ báo : Khi bài vở đã lựa chọn xong, bắt đầu đến công việc phân chia bài vở theo từng vị trí trên tờ báo, chép bài lên báo và trang trí. Có mấy điểm sau đây các em cần lưu ý :

— Tờ báo đừng lớn quá hai tờ nhật báo.

— Thay đổi cách trình bày luôn luôn để tờ báo linh động không nhàm chán. Các em có thể chia tờ báo thành 8 cột hay 10 cột. Tùy theo tính cách quan trọng của từng bài mà sắp xếp : có bài viết trên 1 cột, 2 cột, 3 cột hay 4 cột. Đừng nên chỉ viết toàn trên 1 cột để bài nào cũng mang một vẻ giống hệt nhau, đặt song song theo cột dài, như vậy sẽ mất vẻ linh động (xem 2 hình vẽ so sánh).

TỜ HỌC SINH TRÔNG BUỒN TẾ HƠN

— Tờ báo nên có nhiều màu sắc cho vui mắt.

— Nên trình bày nhiều tranh vẽ đề tăng phần hấp dẫn, nhưng hình phải rõ ràng, sáng sủa, ý nghĩa dễ hiểu, đừng tối tăm quá.

— Các hình vẽ không nên tập trung vào một khu vực mà rải đều trên khắp trang báo.

— Chữ viết phải cho rõ ràng, ngay ngắn, kỹ nhất là viết tiêu đề, viết chỉ chít khiến cho người đọc mệt mắt, dễ chán nản bỏ dở nửa chừng.

— Phân biệt cho rõ ràng tên bài (titre) với nội dung của bài. Thường thì các tên bài kẻ chữ lớn (tương đối) và thay đổi kiểu chữ luôn cho linh động,

— Nên xen những mẫu vui ngắn, các danh ngôn, các câu về lục bát, các tranh vui vào những khoảng trống còn dư trên các cột báo.

— Có thể sử dụng băng 4 cột, 6 cột để viết khẩu hiệu có ý nghĩa. Tuy nhiên không quá lạm dụng để thành nhàm.

4.— BƯỚC RÚT TỈA ƯU, KHUYẾT ĐIỂM

Tờ báo khi đã hoàn thành rồi, công tác chưa phải đã hoàn tất. Ban biên tập cần phải duyệt xét lại cả nội dung lẫn hình thức để rút tỉa những ưu, khuyết điểm. Cũng cần lắng nghe tiếng nói của độc giả (hoặc qua dư luận, hoặc bằng phỏng vấn trực tiếp) để có thể cải tiến ở những số báo kế tiếp.

BÁO Ở TRẠI

Khi đi cắm trại, nếu thực hiện được một tờ bích báo để trưng bày thì cũng là một công tác làm tăng thêm phần sống động cho sinh hoạt trại. Nhưng làm báo ở trại khác với báo ở nhà, vì thời gian ít ỏi hơn, phương tiện eo hẹp hơn, do đó hình thức bích báo như đã trình bày ở trên không thích hợp với đời sống ở trại (thường là 1, 2 ngày). Phần dưới đây, chúng tôi xin trình bày một số dữ kiện để góp ý với các em trong việc thực hiện một tờ bích báo ở trại

với những đặc tính :

— Kịp thời.

— Sử dụng ít phương tiện và thời gian.

1) ĐẶC TÍNH KỊP THỜI

Tờ báo ở trại phải có nội dung kịp thời phù hợp với sinh hoạt trại. Do đó ta không thể làm báo sẵn ở nhà rồi đến trại chỉ việc treo lên. Một tờ báo tiền chế như vậy, sẽ thiếu tất cả các sinh hoạt vui tươi, các tin tức ở trại, những chuyện vui buồn nghe, thấy ở ngay trong trại. Muốn nội dung tờ báo có đầy đủ bài vở tin tức rỏ, kịp thời, tất nhiên **báo ở trại phải làm tại chỗ**.

2) SỬ DỤNG ÍT PHƯƠNG TIỆN VÀ THỜI GIAN

Một tờ bích báo làm tại chỗ, tất nhiên không thể sử dụng những phương tiện tối đa như ở nhà (giấy croquis, bút vẽ, màu nước v.v...). Lại cũng không thể kéo dài thời gian thực hiện tờ báo hết ngày rày qua ngày khác.

Vậy làm thế nào để chỉ có một số ít phương tiện và với một thời gian eo hẹp (1, 2 giờ đồng hồ) là có thể làm xong một tờ báo không thua sút gì về phương diện nội dung cũng như thẩm mỹ. Xin góp với các em một số sáng kiến để có thể khắc phục được những điều kiện đó mà hoàn thành được tờ bích báo ở trại.

a) **Vấn đề nhân sự** : Trái với bích báo làm ở nhà chỉ có 1 người chép tất cả mọi bài vở, bây giờ ở trại, các em phân công **người nào viết bài của người ấy**, và **ai có loại giấy gì thì viết trên giấy loại giấy đó**.

b) **Vấn đề phương tiện** : Như vậy bài vở không phải chép lên 1 tờ giấy croquis duy nhất mà được chép trên nhiều tờ giấy rời để về sau dán lên một bản chung. Nhờ có nhiều loại chữ khác nhau, viết trên những loại giấy khác nhau mà tờ báo lại mang một màu sắc linh động tươi vui. Các giấy viết bài không nhất thiết phải đem giấy trắng đi từ nhà

mà các em có thể linh động đi (càng linh động lại càng ra vẻ có nhiều sáng kiến) như :

— Một bao thư xài rồi, các em lật mặt sau ra, viết bài ở trên đó.

— Một vỏ bao thuốc lá, mở ra lấy mặt sau để viết bài.

— Một mảnh giấy bạc bóc từ chiếc kẹo cao su cũng có phần trắng ở đằng sau để sử dụng.

— Một mảnh giấy nhỏ xé ở cuốn sổ tay v.v...

Nói chung, nếu ở trại có thể «vết» được mẫu giấy trắng nào, các em đều có thể sử dụng để làm giấy viết bài.

Với phương thức vừa trình bày, các em có thể chỉ mất một thời gian ngắn là có thể thu thập được bài vở của mọi người để dán lên báo. Giả sử các em làm một cuộc phỏng vấn : «*Xin cho biết cảm tưởng của bạn về sinh hoạt trại*» Ai được phỏng vấn sẽ viết ý nghĩ của mình lên mảnh giấy. Các em tập trung các mảnh giấy trả lời lại dán vào một khu riêng trên tờ

báo. Sau cùng chỉ còn việc viết câu hỏi đem dán ở trên cùng là ta đã có 1 bài phỏng vấn nhiều người mà không mất bao công phu và thời gian.

3) VẬN DỤNG SÁNG KIẾN ĐỀ TRÌNH BÀY

Các bài thu thập được, các em đem dán chung lên 1 bản mặt lớn. Bản mặt đây có thể là 1 bên mái lều, 1 tấm mền căng trên 2 cọc thẳng, 1 mảnh poncho, 1 vỏ bao xi măng (xài mặt trái), nếu muốn linh động hơn nữa, các em chặt 1 cành cây rồi đem treo bài viết lên, đó cũng là 1 hình thức báo ở trại. Nếu gặp nơi có lá chuối, lá dừa, các em có thể ghim bài trên các tàu lá rồi gắn ở chỗ dễ xem, có ai cấm nói rằng 2, 3 tàu lá chuối trên ghim bài không thể là... báo ở trại đâu?

Vì là báo chỉ sử dụng thật ít phương tiện nên các em phải vận dụng tối đa sáng kiến để cho tờ báo không trở thành nghèo nàn, nhem nhếch. Sau đây là một số sáng kiến các em có thể thực hiện được:

- Về lên tờ báo: thay vì kẻ chữ và tô màu ta có thể ghép bằng những nhánh củi khô, uốn theo nét bằng sợi dây thừng, ghép bằng những chiếc lá có hình thuôn dài, xé vụn các trang báo ngoại quốc có in màu rồi dán những mảnh nhỏ lại theo kiểu chữ dùng cho tên báo v.v...

- Các phương tiện trang trí: đặt xen kẽ các bài vở có thể dùng:

- Những khóm hoa thiên nhiên hái ở các bờ rào.

- Những màu dầu lọc của những điều thuốc lá đã xài rồi (mở ra, bên trong có 1 lớp giấy bông, đem xé tơi rồi dán thành bông hoa nổi).

- Ly giấy uống nước xài rồi có thể gắn ngay lên tờ báo làm bình rồi hái hoa thiết cắm vào.

- Các đĩa giấy loại nhỏ, nắp hộp giấy có thể vẽ hình vào giữa rồi gắn lên.

- Những điều thuốc lá có thể kẻ nhạc lên trên rồi gắn thành những

dòng nhạc trong bản nhạc.

- Huy hiệu đoàn, đội cũng là một phương tiện để trang trí cho tờ báo thêm màu sắc.

- Những mảnh giấy bạc có thể cắt theo đủ hình, đủ kiểu để trang trí.

Nói chung, trong vòng rào của trại có vô số các loại đồ vật bất ngờ có thể giúp các em trang trí đẹp mắt cho tờ báo, miễn các em chịu vận dụng sự suy nghĩ của mình để tìm tòi sáng kiến rồi đem ra thực hiện.

Một tờ báo ở trại thực hiện như chúng tôi đã trình bày sẽ không thua kém bất cứ một tờ báo tí mĩ công phu nào mà các em khi làm ở nhà phải mất hàng tuần lễ, nếu không muốn nói rằng nhờ những sáng kiến các em có thể gây thích thú bất ngờ cho người đọc.

- Về thời gian thực hiện, tờ báo chỉ cần tối đa hai giờ đồng hồ.

- Về nhân sự trang trí chỉ cần

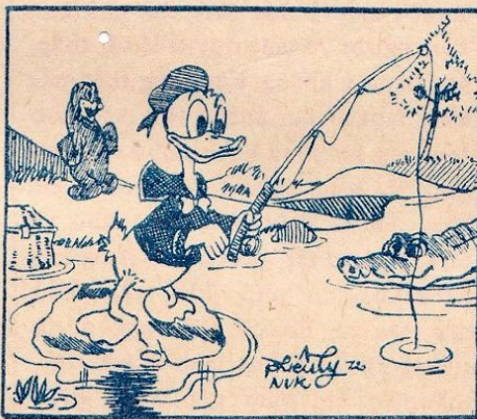
tối đa 2 người.

- Về phương tiện mang theo, chỉ cần kéo, hồ, kim gút hay kim chỉ và vài tờ báo cũ.

Như trên đã trình bày, làm Bích báo là cả một nghệ thuật sáng tạo. Và khi nói đến nghệ thuật thì không có nguyên tắc, nào có thể quy định để khẹp vào khuôn khổ được. Trong phạm vi khả năng của người viết, chúng tôi chỉ trình bày bài báo như một việc làm góp ý, gợi ý cùng các em. Khi bắt tay vào công việc, nhờ kinh nghiệm thực tế, các em sẽ còn tìm tòi, và nảy sinh được nhiều sáng kiến hay ho khác nữa. Ước mong duy nhất của chúng tôi là mong mỗi sẽ giúp ích được các em một phần nào trong những bước dò dẫm khởi đầu của một công tác vốn làm các em băn khoăn, thắc mắc. Đó là công tác làm Bích báo.

BÁCH KHOA

Saigon ngày 9-11-72

ĐỒ NẠN CẦU CÁ

Trong bức tranh này có 3 điểm vô lý. Các em thiếu nhi thử tìm xem.

PHIÊU LY

• 3000 1000

— Cái gì đứng cao trời trên

— Chó cá sấu

— Chó hôi cầu

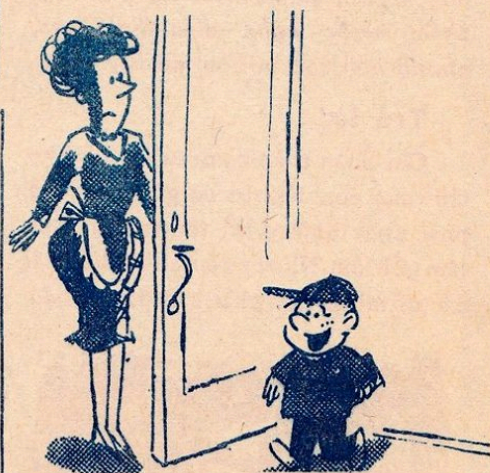
• 1000 1000

— Đường đi khó không khó vì ngăn sông cách núi, mà khó vì lòng người ngại núi e sông.

Nguyễn bá Học

Vì kỳ này phải dành chỗ đăng trọn bài **LÀM BÍCH BÁO** của B.K. nên mục **EM TẬP VIẾT VĂN** phải tạm gác một kỳ. Mong các em vui lòng thông cảm.

TÒA SOẠN

— Hé... há...! Ba đâu rồi, đề con báo ba tin mừng. Từ nay Ba khỏi giảng bài cho con nữa, vì con bị đuổi rồi.

ĐỖ PHƯƠNG KHANH phụ trách

Bánh khoai mì nướng.

Vật liệu :

Khoai mì sống	1 kg
Dừa khô	1 trái nhỏ
Đường trắng	300 g
Sữa đặc	3 muỗng súp
Vani	1 gói.

Cách làm :

— Khoai mì lột bỏ vỏ, mài nhỏ (em hỏi mua dụng cụ mài khoai mì ở tiệm bán chén đĩa, hoặc em có thể ứng chế bằng cách dùng cái nắp hộp bánh không bị rỉ sét, rồi lấy đinh đục những lỗ nhỏ liền nhau, và mài khoai mì vào mặt nhám).

— Dừa nạo nhỏ rồi vắt lấy nước cốt.

— Trộn khoai mì với đường cho tan đường rồi mới đổ nước cốt dừa vào. Cho sữa đặc và vani vào, rồi trộn cho đều.

— Lấy khuôn làm bánh, bôi dầu khắp chung quanh và lót giấy dưới đáy. Đổ khoai mì vào khuôn, cho vào lò nướng (em nhớ là lò phải đã nóng trước 10 phút nhé). Khi nào thấy bánh vàng, em lấy cây tăm xăm vào bánh, rút tăm ra thấy bánh không dính vào tăm tức là được rồi đó.

LAM-VĂN

Thư của em P.T.C H. Salgon :

... Điện thoại thật tiện lợi, nhưng đối với em lại là điều phiền muộn vô cùng. Mỗi khi có chuông reo, vì em là con gái lớn, nên ba má giao cho nhiệm vụ nhắc máy nghe. Em xin lấy danh dự cam đoan với chị là em trả lời trong điện thoại rất lễ phép, không thề làm mất lòng ai. Tính em nhút nhát lắm chị ạ. Bỗng nhiên dạo gần đây, mỗi khi em nhắc máy lên là nghe một giọng còn trẻ thôi, hỏi tên em rồi nói một câu thật thô tục. Nghe xong em sửng sò, choáng váng cả người. Đã xảy ra mấy lần như vậy, cho nên bây giờ em dậm ra sợ cái điện thoại. Nghe chuông reo em phát hoảng, không muốn nhắc máy lên nữa. Em buồn lắm. Em tự nghĩ chẳng hề làm phiền ai sao họỡ như vậy hờ chị. Chị giúp em lối thoát đi. Em không muốn nghe điện thoại nữa, nhưng nói sao với ba má bây giờ...

Trả lời :

Chị hoàn toàn cảm thông sự khó chịu của em. Người có giáo dục mà phải nghe những lời thô tục thì khổ tâm ghê lắm. Nhưng có những điều bất đắc dĩ mình vẫn phải can đảm nhận

lãnh. Thí dụ như ai cũng thích hương thơm, nhưng khi qua bãi dơ thì cũng đành hít phải mùi dơ chứ. Cuộc đời không toàn màu hồng, nhưng mình rán tìm tòi cho thấy nhiều màu hồng là đẹp rồi. Tỉ như chuyện nghe điện thoại của em. Trong một tháng, em nhắc máy lên cả trăm lần, phần lớn là nghe thấy những lời thăm hỏi ngọt ngào, lễ độ, chỉ có một người nói năng thô tục, như thế tức là số người có giáo dục đông đảo ghê lắm, còn người vô giáo dục tỉ lệ rất thấp, em đồng ý không. Em đừng thắc mắc rằng tại sao em không làm họ buồn lòng mà họ cũng cư xử như vậy làm chi. Họ bệnh hoạn đó em ạ. Khi em lớn, em sẽ thấy có nhiều bệnh về tâm lý phức tạp ghê lắm. Nhưng bây giờ mình còn nhỏ, khỏi cần phân tích làm chi. Em cứ biết rằng đó là những người không lành mạnh tinh thần. Họ chỉ dám nói trong điện thoại, cũng như người viết thư nặc danh, hèn nhất không dám ra mặt. Đừng buồn bực gì nhiều. Em hãy cảm ơn Thượng Đế rằng may thay em lại chỉ bị nghe một câu thô tục, chứ nếu bị chửi đại cá (đầu óc họ cũng có thể ví với chó đại) thì em sẽ phải đi viện Pasteur chích tới 24 ngày lận em ạ.

Chị Đỗ Phương Khanh

— Bạn nên suy nghĩ hai lần trước khi nói một lần và bạn sẽ nói tốt đẹp gấp đôi.

Plutarque (45-125)

— Thấy điều phải mà không làm, thì thật là nhu nhược

Luận ngữ

Hương Cà Mau (sưu tầm)

VUI CƯỜI

Nửa đêm về sáng, trong phòng cô gái bé nhỏ lại thấy có tiếng đập cửa gọi «mẹ ơi, mẹ ơi». Bà mẹ giận dữ chạy vào la lối:

— Quá lắm rồi đấy. Lần đầu mầy kêu cửa đòi uống nước. Lần sau đập cửa đòi cho búp bê uống nước. Lần sau nữa đập cửa đòi cho con gấu bông uống nước. Bây giờ thì lý do gì đây?

Cô bé trả lời:

— Con nghĩ là mẹ chắc cũng đang khát nước!

BỐN MÙA

(thương tặng chị Tâm)

Bây giờ là mùa Thu
Những cơn mưa ào ạt
Những cơn gió vi vu
Lá vàng rơi lác đác
Bây giờ là mùa Đông
Thu tay vào túi áo
Em nhìn ra ngoài song
Nhìn những con chim sáo
Bây giờ là mùa Xuân
Mai vàng bên xác pháo
Em đón tết vui mừng
Vàng, xanh bộ quần áo
Bây giờ là mùa Hạ
Ve cất tiếng kêu ròi
Phượng hồng màu xanh lá
Trong xanh cả bầu trời.

TRẦN-CHẤN-TRÍ
(Nha Trang)

CHỊ ƠI!

● Chị ơi! Tại sao bài thi lại cứ khó. Sao người ta không cho dễ hử chị.

— Ơ! Thi chứ dõn à mà lại cho dễ. Lầm cầm chưa!

● Chị ơi! Con gái mau nước mắt thì có lợi không hử chị.

Long Hương, Saigon

— Chắc chắn là có lợi, có cả răng nữa ấy chứ lì.

● Chị ơi! Sao răng em cái ra cái vào, chị mách hộ em cách sửa đi.

Bé Đức, Saigon

— Ông A.V.T. ông ấy có rao... «Ai răng hô quá, tôi sửa tôi hàn...» nhờ ông ấy coi sao, em nhé.

● Chị ơi! Chị là ai?

BBHTU, Saigon

— Chị là chị Mai Loan.

● Chị ơi! Sao bé sợ mẹ đánh đòn ghê đi?

Thoại Anh, Gia Định

— Chị cũng rứa.

● Chị ơi! Răng em bé hay lưa lúc em say mê đọc Thiếu Nhi mà khóc vậy?

Diệp hoàng Mai, Biên Hòa

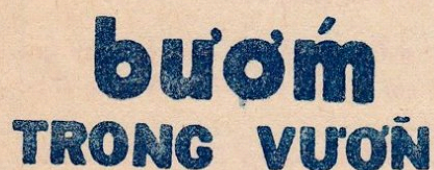
— Thi cũng như em, cứ lưa lúc má có khách đề gãi gáy rồi cười cầu tài! mà.

Thân mến
Chị MAI LOAN

MẪU

THÊU

Em tuổi mười hai lời chim muông
Vội bướm vội hoa vội lá sân trường
Khí nghe gió hát lời mật ngọt
Thấy trong hồn bỗng chợt băng
khuâng
Và lá bay về màu xanh mắt biếc
Trên cành chim hót rặng rỡ hoa vàng
Mừng em tuổi ngọc về trong nắng
sớm
Sợ tóc ngu ngơ nghe cũng thên
thang
Ngoài sân thấy sợi khói nào huyền ảo
Ươm lối em về hoa nắng xuân xao
Vội tuổi mười hai đông về hiu hắt
Ồi tuổi ngọc ngà muôn ngàn ánh sao

Mười ba sao quá dễ yêu
Mười ba dáng nhỏ mỹ miều ngây thơ
Mười ba thuở tập mộng mơ
Mười ba với những ngu ngơ dỗi
hờn.
RONG LÁ MƠ
(bà Hoa Tiên)

ẢO ANH
 (Gia Định)

NGUYỄN VŨ THOẠI ANH
(B N. Nguyễn Vũ)

Trưa về đứng bóng
Hoa tỏa hương thơm
Cánh bướm chập chờn
Chơi vui trong nắng

Hoàng hôn phủ xuống
Gió đùa êm êm
Có vài chú bé
Đón cha bên thềm.

Chiều nao ánh dương reo bên đồng
nội,
Những đợt xanh vườn sức với không
gian.
Gió chiều vương như rủ đến ngập
trần
Tôi cảm thấy chiều nay trời đẹp quá !
Những niềm vui quỵên qua từng mái
lá,
Sắc Tigôn diu dịu diềm bên rào.
Từng không gian chờ đợi những ánh
sao,
Kìa thấp thoáng đàn cò vui lượn mãi.
Đợt cỏ xanh tỏa hương mùi ngai ngái,
Bóng trẻ con vui thú giỡn bên đồi.
Được tình thương mẹ ru giấc trong
nôi,
Một giấc ngủ no say đầy mộng寐.
Dáng nông phu bên cày ao chăm chỉ,
Vội trợn niềm mơ ước ở tương lai.
Tầm Xuân như hé sắc trang đài,
Cánh Trinh nữ khép đều đôi lá thắm.
Cảnh đồng non có ai nhìn say đắm,
Đề hồn mình rộng mở với cung mây.
Tươi như hoa rộng mở khúc nhạc này,
Thật chậm chậm những ngày xưa
thân ái.

(Trung học công lập Vũng Tàu)

Thu chớp mắt sau giấc miệt mài
Môi cười thoải mái khê vượn vai
Em guốc khua vang hồn vụng dại
Trở lại học đường sống thơ ngây
Trường ơi! em về đây vương vấn
Ba tháng hè vắng tiếng chuông ngân
Đàn chim non lại về làm tổ
Tò hòng xinh quá những tình thân.

(b.n May Tim)

Đông và khép nép trên cây cỏ
Lá hết rơi và cây bỗng buồn
Ngày bỗng lạnh lùng cô gái nhỏ
Áo len hồng ấm giữa mùa đông.

HOÀI-NAM-TOÀN

HOÀI-NAM-TÔÁN

bướm trong vườn • bướm trong vườn bướm trong vườn • bướm trong vườn

mùa đông và kỷ niệm

(Ngọc Lan - Mỹ Hào)

Đông về, nhiều rét mướt lạnh lùng và thật nhiều kỷ niệm đối với tôi.

Đông về, niềm vui mùa thu theo thời gian chợt tắt khi mùa đông buồn lần nhẹ trở về với tôi cũng như với mọi người.

Không còn bầu trời xanh biếc với những chiếc lá vàng rơi là tã; một không gian đầy mây xanh giờ đây đã được thay thế bằng một không gian vắng đục với mây xám.

Những hàng cây trơ trọi, khẳng khiu hai bên đường đứng lạnh lẽo như đang mong đợi một tia nắng vàng ấm áp bao phủ, như để làm bớt và chống chọi với cái lạnh của mùa đông đang bao quanh.

Mặt trời có lẽ đang dấu mặt trong những tầng mây đen dày đặc, không có một tia nắng đâu chỉ là một tia vàng nhỏ nào trong lúc bóng tối, đang chập chờn đợi giờ phủ xuống vạn vật.

Mùa đông hình như không thích sống với ban ngày, nên đã vội vã rút gọn thời gian để được trở về ngự trị giữa thế giới đêm đen.

Hoàng hôn xuống thật mau..., nơi chân trời xa tít không một đám mây hồng trời lơ lửng, như mùa thu mơ mộng hoặc một hình ảnh nào để gọi là một buổi chiều đã hết. Chỉ có những đám mây mù đang bao phủ và những hạt mưa rơi lất phất. Linh hồn của một buổi chiều như lịm chết dưới cơn mưa.

Đêm về, trên trời như một tấm thảm nhung đen mịn, được đính bằng những vì sao đêm như những viên kim cương trắng lấp lánh, nổi bật với màu đen huyền của một bầu trời mùa đông.

Ánh sáng của những ngọn đèn đường vàng vọt, làm thấy rõ những hạt mưa từ trên bầu trời rơi xuống như những chiếc lá vàng của mùa thu nhẹ-nhẹ rơi, rồi lịm chết trong một thời gian rất ngắn.

Mưa rơi nhẹ tạo nên một âm thanh buồn khờn tã, không những mưa lạnh ở ngoài mà mưa lạnh cả hồn tôi. Bao kỷ niệm của mùa đông năm trước lần lượt theo dòng thời gian trở về với trí nhớ của tôi.

Nhớ :

Những buổi chiều tan học, tà áo trắng bay bay nổi bật với chiếc áo len màu tím nhạt cùng với tiếng reo cười của từng nhóm học-trò vô tư.

Nhớ :

Những chiều đông buồn, trên con đường đầy lá me rơi. Đôi tà áo trắng bay bay quyến luyến nhau hầu như muốn níu kéo lại giây phút còn lại của buổi chiều tan học.

Và còn nhớ :

Ngày ấy, một buổi chiều đông ảm đạm cũng là một buổi chiều khó quên trong ký ức của tôi.

Đôi bạn nhỏ ngày xưa giờ đây không còn quấn quýt lấy nhau trong những buổi chiều tan học. Không còn kể cho nhau nghe những mẫu chuyện vui buồn hay nói tới một ngày nào đó hai đứa xa nhau.

Tôi còn nhớ và nhớ mãi

Ngày chia tay đến với tôi, Hào đưa bạn thân yêu đã rời xa ngôi trường yêu dấu và đây kỷ niệm, mà chiều nào hai đứa cũng dành một ít thời giờ ngồi trên thảm cỏ xanh mướt, thả hồn vào những cụm mây xám đang trôi nặng nề. Màu xám là màu mà Hào thường nói màu chia ly, cách biệt.

Hào nhìn tôi với một đôi mắt buồn xa xăm, sâu kín mà tôi không thể nào biết được. « Trong lúc đó Hào nghĩ

gì »?

Riêng tôi lúc ấy có linh cảm như rằng sắp xa Hào vĩnh viễn mà không có ngày tái ngộ.

Ngay lúc đó, tôi không tự chủ được nữa, hai hàng nước mắt tuôn rơi theo đó với hai khuôn mặt buồn vời-vội. Hào cũng khóc theo tôi. Hai đứa không biết nói gì hơn là im lặng.

Tôi thầm nghĩ rằng « Rồi tất cả sẽ lặn vào dĩ vãng và cũng là một kỷ niệm buồn khó quên trong ký-ức của tôi ». Từ con đường đi vào mùa đông lạnh có những hạt mưa óng-ả trên mặt đường đến thảm cỏ xanh mướt ngày nào.

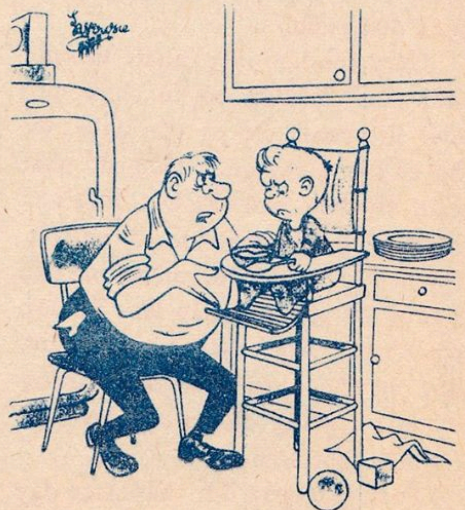
Giờ đây Hào và tất cả những ngày dĩ vãng đã xa tôi thật sự.

Hào ơi bây giờ Hào đang làm gì nhỉ? Có còn nhớ đến đứa bạn năm xưa hay không? Riêng mình thì mãi mãi nhớ đến Hào hoài hoài... Hào ơi!

Xin cho tôi tìm về kỷ niệm xanh ngần, yêu thương ngây ngất hiện hữu của tâm hồn cùng đứa bạn xưa dạo chơi trong sân trường.

Xin mẹ hòa bình hãy đem bình yên đến quê hương Việt-Nam yêu dấu. Cho tôi xin một giấc ngủ đầy trên tóc mây của tuổi học trò.

Khung trời HƯƠNG-HỒNG

— Ăn đi con. Ăn cho chóng lớn.

— Lớn là thế nào?

— Là khỏe, là có uy quyền, là chủ gia đình.

— Vậy con sẽ ăn. Mà điều con muốn trở thành như Má chứ không như Ba.

CUỘC THI

SÁNG TÁC

VIẾT VỀ KỶ NIỆM HỌC TRÒ

NĂM HỌC LỚP NHẤT

TRẦN HỮU NGHIỆM

Suốt năm năm làm học trò tiểu học tôi có thật nhiều chuyện đáng nhớ. Đó là những kỷ niệm ngọt hương thơ ấu, mà không bao giờ tìm lại được. Thuở nhỏ vùng đại, vui về nô đùa, học hành trong một ngôi làng. Trường có hai hàng bằng bóng mát, cột cờ trồng đủ thứ hoa. Chúng tôi quây quần trong một lớp học mấy chục đứa với ông thầy khả kính. Biết bao nhiêu chuyện vui buồn đã xảy ra mà có lẽ mai sau sẽ không quên được đâu.

Năm tôi học lớp một, vào dịp cuối năm trường có tổ chức một buổi liên hoan. Có cả văn nghệ, đủ thứ ca hát, kịch, vũ... Hôm đó phát phần thưởng cho các học sinh khá trong kỳ thi đệ nhất lục cá nguyệt. Thế là vừa qua kỳ thi, mùa đông đến trường tôi rộn rịp hẳn lên. Từ lớp năm cho tới lớp một đầu đầu cũng thấy vẻ hân hoan trên mọi gương mặt. Cả trường chuẩn bị cho buổi Tất niên thật xôm tụ.

Tuần lễ trước đó, thầy Lộc dạy lớp tôi nói:

— Năm nay lớp một được ông Hiệu trưởng giao cho một vở kịch lịch sử.

Thế là cả lớp nhao nhao, sách vở bút thước đẩy vào tận lộc bàn, hỏi liên tiếp làm thầy trả lời không kịp.

— Kịch gì vậy thầy? phải Hai Bà Trưng không?

— Thích quá. Kịch lịch sử hay một cây!

— Diễn kịch Ngô Quyền đánh quân Tàu ở sông Bạch Đằng, thưa thầy.

Thầy Lộc mỉm cười, đợi bọn tôi bàn tán một hồi. Bọn con gái thích kịch Hai Bà Trưng, bà Triệu đề được cưỡi voi giả, cầm gươm phất cờ thật oai. Bên con trai thích được làm vua mặc áo long bào, hét ra lửa. Đợi một lát về hơn hờ lảng bớt trên mặt bàn học trò, thầy từ tốn nói:

— Chúng ta diễn kịch vua Quang Trung đánh quân Thanh dịp tết chiếm thành Hà Hồi và Ngọc Hồi.

Chúng tôi à ra thích thú. Thành Tốt vỗ tay, tức thì bọn con trai đồng loạt vỗ tay rầm rầm, có đứa còn vỗ bàn, vỗ chân lục cục làm bình mực gần đổ. Bên con gái có vẻ không hưởng ứng mấy, vì thấy vở kịch không có vai nào cho con gái cả. Thanh, trưởng lớp đứng lên hỏi:

— Thưa thầy, ai làm vua Quang Trung ạ?

Thầy Lộc nhìn anh Thanh mỉm cười. Tôi biết ngay anh Thanh nhắc khéo thầy, chứ trong lớp này ai xứng nhất so với anh. Thầy nhìn kỹ bọn con trai xong tuyên bố:

— Trò Thanh làm vua Quang Trung, trò Hành làm Tôn Sĩ Nghị, trò Quới làm Sầm Nghi Đống.

Chúng tôi cười ầm. Chả là Quới và Hành là người Trung Hoa, bán hủ tiếu ở chợ. Thanh thì đáng lẽ làm quân Thanh thì được làm vua Quang Trung. Tôi thấy anh sung sướng ra mặt, cả Quới và Hành cũng có vẻ vui nữa.

Sau đó thầy Lộc nhìn mặt đám học trò con trai đề chọn làm quân ta hay quân Thanh. Đứa nào mập mập, mắt ti hí thì chắc chắn làm quân Tàu, còn đứa nào cao ráo, dững cảm thì làm quân ta. Dĩ nhiên phải như vậy, kết quả quân ta mặt mũi bảnh bao sáng sủa.

Xui cho tôi, hồi đó tôi hơi mập mập lại lùn nhỏ nữa nên bị làm quân Tàu phù chân quá, làm quân Tàu thì chưa lên sân khấu đã cầm chắc bại trận trong tay. Tôi muốn bỏ cuộc, trốn. Nhưng hôm đó tôi được phần thưởng nên phải có mặt. đành làm quân Tàu vậy.

Bọn con gái được chọn đề vũ. Thế là huề, phe nào cũng có nơi đề khoe khoang tài nghệ. Được mặc quần áo đẹp như công chúa, thoa son đánh phấn. Được múa kiếm oai hùng. Còn tôi, sau đó may mắn được chọn trong ban hợp ca. Ban này bên trình diễn đầu tiên. Thế cũng hách chán,

Thầy bắt mỗi đứa phải có gươm bằng gỗ, vua quan thì được phát gươm riêng. Lại phải kiếm nón cũ cắt cụt bớt, sơn phết lại. Quân Tàu sơn nón đen, quân ta nón vàng viền đỏ. Mấy đứa làm quân ta thật sướng, được đâm vào người quân Tàu, được reo hò chiến. Quần áo lại mới, còn quân Thanh mặc lại quần áo cũ.

Ba tôi làm ở garage của sở, nên làm cho tôi thanh gươm thật đẹp. Gươm bằng nhôm, sáng bóng, có cả chuôi gắn nơi lưng quần. Bọn bạn thích lắm, gươm của tôi hách nhất nước mà lỵ. Đánh nhau nghe rộn người chứ đâu phải như gươm gỗ cộc cạch.

Mấy hôm tập dượt, thầy Lộc đã chọn sân dừa nào đấu với dừa nào. Trên sân khấu phải có hai cặp đánh nhau tụi bụi lúc giao chiến. Tôi đấu với thằng Muôn. Thanh gươm của nó to lớn, dài và nhọn. Tôi phải dấn trước, đánh nhẹ nhẹ, đừng có đâm mạnh quá đau lắm. Số phận quân Thanh chúng tôi là quảng gươm, té chạy. Lịch sử đã định rồi, ai mà dám cãi. Mà có cãi thì sẽ bị ăn đòn.

Coi vậy mà rồi ngày liên hoan cũng đến, mau ghê. Sân trường rực rỡ cờ xí đèn đuốc. Những cây bàng như cũng vui hơn, dù mùa đông nhưng lá vẫn xanh kín. Bọn tôi hớn hờ vô cùng, chạy lăng xăng rồi rít làm như mình là nhân vật quan trọng. Dù gì cũng học lớp nhất, đàn anh mà. Thầy Hiệu trưởng nói hôm nay có cả ông Quận Trưởng và mấy nhân vật cao cấp trên quận xuống dự. Chúng tôi càng thấy buổi lễ quan trọng thêm nhiều.

Hôm đó, sau màn hợp ca chúng tôi vội vã chạy từ sân khấu xuống phòng học lớp ba để sửa soạn vở kịch. Mặc quần áo đời xưa vào, vẽ râu ria trông dừa nào cũng lạ hẳn ra. Quân ta vẽ râu vênh lên, quâu Tàu vẽ râu quặt xuống, hèn nhất. Tôi soi gương và nhìn thấy mình, tức cười quá. Giống như thằng hề múa rối.

Vở kịch bắt đầu bên ngoài. Anh Thanh làm vua thật hách. Râu dài, mặc áo vàng chói ở triều đình, giọng nói sang sảng. Lát sau là cảnh di quân của quân ta. Tụi nó hai dừa khiêng vồng, một dừa nằm trong vồng, bên trên lưng lẳng bánh tét, bánh chưng. Lần lượt diễn hành qua. Sân khấu ồn ào tiếng nhạc hùng. Tôi hơi run.

Đến khi quân ta tràn vào thành, bọn Tàu phù chúng tôi xuất hiện. Hai bên đánh nhau, la hét như chợ. Tiếng gươm gõ chum vào nhau, chân nện thình thịch xuống sân khấu. Hai phe đứng hai bên cánh gà lần lượt ra. Nhưng tại bọn ra đầu không ăn khớp, thành ra đánh nhau loạn xà ngầu. Bọn chúng tôi hung hăng tràn

nhau ra sân khấu. Thằng Muôn ra này giờ đang đánh với thằng Sao.

Tôi chạy ra giữa tiếng reo hò to mở. Tôi rút gươm sáng chói ra. Chẳng biết lúng túng thế nào, miếng nhôm gắn ở quần để xỏ gươm, bỗng theo tay gươm văng ra. Tôi hoảng hốt nhìn, tay thu lại nhưng không kịp. Miếng nhôm quá ác đó rơi xuống hàng ghế danh dự, trúng ngay trán ông ngồi cạnh Quận trưởng. Tôi há hốc mồm ra nhìn, mọi người đều nhìn. May mắn ông đó chỉ bị trầy sơ sơ, lúc đó thằng Nhân đâm vào bụng tui. Sức tĩnh, tôi phản công lại mạnh mẽ. Thằng Nhân yếu hơn, chạy vòng quanh rồi lùi vào. Đáng lẽ tôi phải chết, nhưng tôi lại hăm hờ đấu với tên khác. Chợt nghe loáng thoáng tiếng nói bên cánh gà. Đầu hàng đi chứ, Nghiêm. Giả bộ chết, chạy vô trong đi. Khi đó tôi mới sức nhớ số phận Tàu phù của mình.

Thằng Tâm đâm vào ngực tôi, tôi té xuống quảng gươm và bò vào trong Xui xẻo làm sao, thanh gươm lại rơi xuống phía khán giả. Lần này rơi trúng một vị phụ huynh. Ông ta giật mình, sau đó cầm gươm cười cười.

Thầy Lộc cú đầu tôi đau điếng.

Quả là cái gươm báo hại. May là ai cũng hi hi, cũng vui vẻ với chúng tôi nên họ cười ồ khi gươm rơi xuống. Không khí hào hứng, làm cho ai nấy đều vui.

Khi ra lãnh thưởng, tức cười quá. Chính ông phó Quận bị miếng nhôm văng trúng trán, là người trao phần thưởng cho tôi. Tôi dò mặt lần run sợ, li nhí cảm ơn. Hình như ông biết tôi, ông xoa đầu tôi cười tươi.

Hú hồn! Tôi mặc bộ quần áo quân Tàu, nón đen, chạy về nhà tôi gần đó cất phần thưởng. Má tôi cười vui sướng, cho tôi tiền mua xá xí uống.

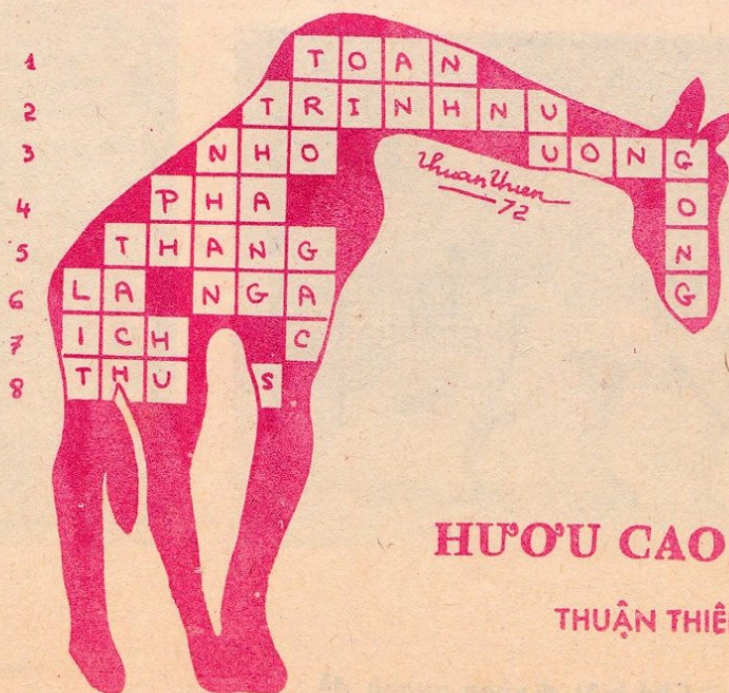
Trở lại, tôi đi giữa đám khán giả. Họ xầm xì, chỉ trỏ. Tôi thấy mấy chuỗi giấy màu phát phờ, như niềm vui đang nở trong lòng.

Giải đáp

- Chú sư tử
- Bụi gai xương rồng
- Hai cây dừa

A B C D E F G H I J K L M N

HUỖ CAO CỎ

THUẬN THIÊN

TRÍ KHÔN CỦA LOÀI VẬT

Súc vật có trí thông minh không? Nếu có, trí thông minh chúng kém hơn hoặc chỉ khác trí thông minh của loài người?

— Có nhiều khi, chúng ta thường quan niệm chó, ngựa, gà là «những con vật thông minh quá chừng!», hay: «Con vật này đần độn quá chừng!» Nhưng thật ra, những nhận xét ấy chỉ có tính cách rất tương đối và không công bằng. Bởi vì khi nói như vậy, chúng ta đã lấy trí thông minh của con người để làm đối tượng so sánh.

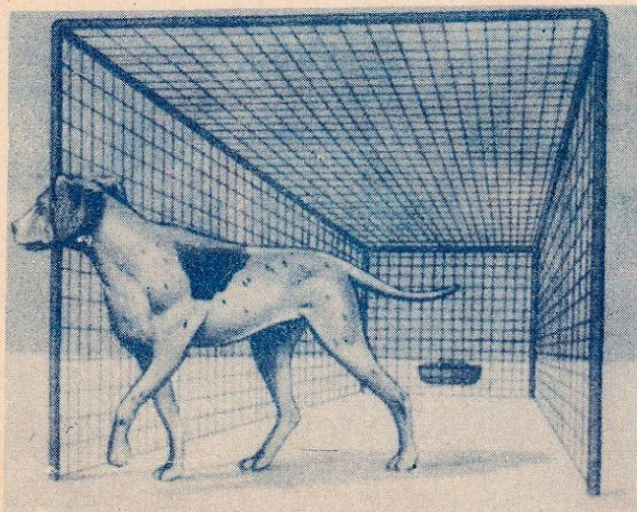
Vào thời Trung cổ, cũng theo nhận xét trên mà người ta đã lên án các súc vật, chó hay gà đã dùng yêu thuật để mê hoặc con người và chúng bị xử tội. Ngày nay, có những phương pháp khoa học thực nghiệm hơn, được áp dụng để xét khả năng về trí nhớ của súc vật.

Chúng ta, ai cũng biết một con ngựa có thể tự đi một mình theo quãng đường quen mặc dầu người đánh xe đã ngủ quên; một con chó

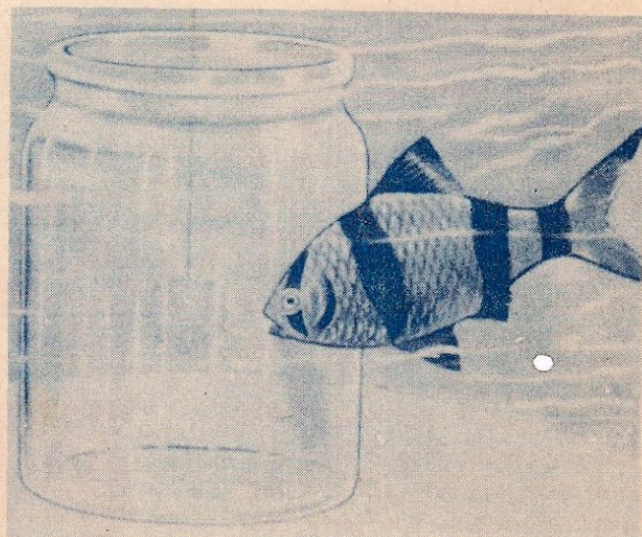
tim lại được con đường cũ mặc dầu đã đi xa nhiều cây số. Chúng ta cũng biết thêm rằng một con mèo khi sẵn sóc bầy con, đã biểu lộ tình mẫu tử giống như con người; và một con kiến có thể làm những điều vị tha mỗi khi gặp đồng bạn đang lâm nguy sắp chết đuối, nó hết lòng tìm cách cứu. Vậy, nói chung loài vật có trí óc không? Và trí thông minh của nó tới được mức độ nào? Các nhà khảo cứu đã dựa trên những thí nghiệm khoa học để tìm lời giải đáp cho thắc mắc ấy. Ví dụ, nếu chúng ta hủy hoại bộ thần kinh giao cam của con mèo, chúng ta sẽ thấy nó không còn quan tâm gì đến bản thân nó nữa; Nếu chúng ta làm cho con kiến không còn cái mũi đặc biệt của nó, thì đồng bạn nó sẽ thân nhiên để mặc cho nó chết, hoặc còn tai hại hơn sẽ chạy đến cắn nó chóng chết hơn. Như vậy, chúng ta nhận thấy bản năng của súc vật là một cái gì không được rõ rệt, ít ra chúng ta không

thề nói súc vật có ý tưởng và cảm giác như người — Một con gà mẹ thất lạc vài con gà con, nó sẽ cần mẫn những con còn lại rất dữ dội!

Ông Ivan Pavlov, một nhà bác học danh tiếng trong thế kỷ thứ 19, giải thích về động tác thông minh của con chó và những súc vật khác theo luận lý phản ứng có điều kiện — Phản ứng ấy là những kích thích liên hợp — Ví dụ, mỗi khi ta cho một con chó ăn, ta rung một cái chuông. Lâu dần con vật chỉ nghe thấy tiếng chuông là bộ máy tiêu hóa đã bị kích thích, khiến nước rãi của nó ứa ra. Phản ứng của con chó theo tiếng chuông như vậy gọi là phản ứng có điều kiện và nếu ta dùng đến những phản ứng có điều kiện việc luyện tập súc vật sẽ được dễ dàng. Một loại thí nghiệm khác để thử trí thông minh của súc vật là thí nghiệm «đi vòng quanh». — Ta để trước con vật một vài đồ ăn và giữa đồ ăn với con vật, ta để nhiều chướng ngại vật, tuy nhiên ta vẫn dành

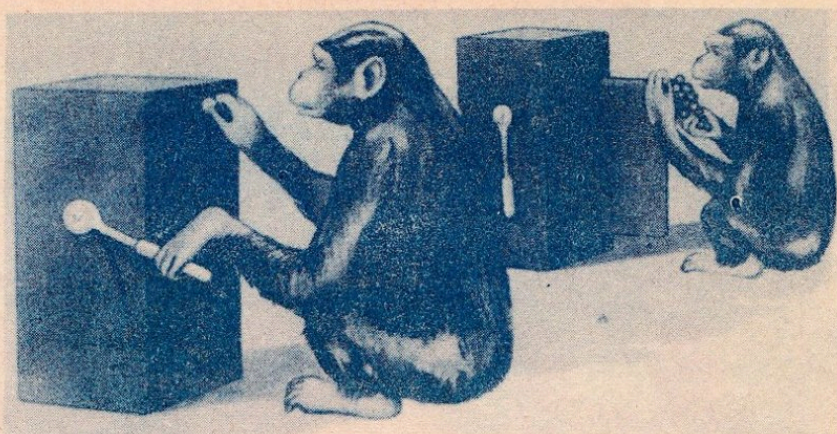

— Chó biết đi vòng quanh để tới thức ăn.

— Cá phải đi vòng nhiều lần mới tìm thấy lối vào thức ăn ở miệng bình.

cho nó một lối đi để nó có thể đến được. Điều khó đối với con vật là nó phải tìm cách làm sao để đến được thức ăn ấy. Nhiều con vật đã lặn xả vào chướng ngại vật, cào cấu để mong tới thức ăn. Chỉ có chó và khỉ là biết cách tìm tới mục tiêu — Gà mái đi đến thức ăn được nhưng do sự ngẫu nhiên, sau nhiều lần thử đều vô hiệu — Có nhiều súc vật, tuy tìm được lối đi rất khó khăn, nhưng lại nhớ rõ đường đi và chúng đi trở lại không sai sau những cuộc trắc nghiệm khác; chúng đã đi lối cũ mà không ngần ngại chút nào. Đó là trường hợp con cá, mà người ta đã trắc nghiệm bằng cách để mỗi trong một cái phểu nhỏ bằng thủy tinh. Loài vật ở nước làm cho ta ngạc nhiên hơn các loài vật nào khác về động tác thông minh. Đó là một nhận xét của khoa học.

— Khỉ láu tôm lắm, nó biết thả đồng tiền vô két sắt, kéo càn lên, két tự động mở ra, bên trong có một chùm nho thơm phức !

Người ta đã thấy một con mực đưa hết vòi này đến vòi khác cho một con cá kinh ăn, đến khi con cá đã no thì con mực thoát chết. Đó là do

sự thông minh nó đã chọn lấy điều tai hại nhẹ để lấy sự tai hại nặng hơn.

TÚY HÀ

(Dịch Pages en couleurs)

Bé tập... mơ mộng

Bé năm nay 14 tuổi, cái tuổi gần gần bắt đầu... mơ mộng rồi đó các bạn ạ. Bé có học lóm được bài thơ ở đâu không biết nói về cái tuổi 15, nên 14 bé cho là gần gần. Bài thơ đó như thế này nè :

« Tuổi 15 tuổi bắt đầu mơ mộng

Tuổi biết buồn khi thấy lá vàng rơi
Tuổi thấy mình lạc lõng đơn côi ».

Nhưng đối với bé, bé chẳng biết mơ mộng là cái chi chi, bé vẫn còn nhảy dây, nhảy lò cò, chơi bán hàng... và nhiều nhiều lắm cơ. Lá rơi đầy sân bé nhìn chả thấy buồn một ly ông cụ nào. Bé thích bé cứ nhỏ mãi để giữ nguyên vẻ hồn nhiên, vui tươi, trong sáng của tuổi thơ. Thế mà mẹ cứ la bé hoài, nào là : « Bé lớn rồi không được chơi đất cát bẩn quần áo, con gái phải giúp mẹ làm việc nhà chứ chơi tối ngày vô ích ». Mỗi lần như thế bé lên phòng khóc tí tê mãi. Bé khóc vì giận mẹ thì ít mà khóc vì từ nay không được bắt bướm, hái hoa chạy nhảy nô đùa... thì nhiều. Anh Nhân còn bảo bé : « Bé khóc dai quá

coi chừng lụt » hoặc : « Khóc mãi đôi mắt bõ sẽ sưng lên... đẹp lắm ». Mẹ còn dọa : « Quất bé mấy roi » lúc đó bé vội vàng nín ngay, vì bé sợ cái roi mây cong cong đề trên đầu tù lăm, quất trong không khí nghe vút vút rợn người. Nín rồi bé vẫn ở lì trong phòng suốt buổi. Bé đến ngồi bên cửa sổ hai tay chống lên cầm nhìn ra khu vườn sau nhà bé. Mùa thu về rồi nên có lá vàng rơi lác đác, vài con bướm bay nhơ nhờn trên khóm hoa cúc, thược dược, lan... nhìn lên, lá cây xanh thẫm che khuất hết bầu trời, thỉnh thoảng có vài sợi nắng hoàng hôn len lỏi chiếu ánh sáng yếu ớt xuyên qua cành lá vào tận phòng bé. Bé chợt nghĩ : À các chị trong T.N nói là : « Ngồi bên cửa sổ hàng giờ phàn nàn lung tung tức là... mơ mộng » bé tự hỏi : « Thế này giờ bé mơ mộng đó hở ? Mơ mộng phải biết làm thơ chứ. À mà phải có giấy bút để viết nữa ». Bé loay hoay 1 chốc thì trước mặt đã có đầy đủ cả, bây giờ làm thơ ? Bé hết nhìn trời đất cây cỏ trong vườn đến nhìn đàn kiến tí ti bò trên vách, vậy mà không làm được 1 câu. Bé nghĩ :

« Làm thơ tóc phải bay bay, chớ ai dăng này mẹ cột tóc cho bé cao ơi là cao mãi trên tận cái xoáy lặn, bé tháo tung cho những sợi tóc mềm mại bay vương vীu trên mặt. Thế mà cũng hoài công, bé không làm được gì cả, tờ giấy vẫn trắng tinh. Tức giận bé làm 3 câu thơ đối lại, với nét chữ thật đậm được dòn tất cả giận dữ của bé xuống. Nó như « ri » (bé không biết đó là bài thơ đâu) :

Tuổi 15 tuổi chưa biết mơ mộng
Tuổi vẫn còn bắt bướm với nháy

Tuổi vẫn còn sung sướng kiếp vui
vây (chớ)

Ý... ờ... mà người ta nói 15 tuổi cơ mà, bé mới 14 chẳng dzậy. Thời chờ sang năm.

— KIM-YẾN —

(Kỷ niệm ngày bắt đầu mơ mộng)

— Đừng làm cho người khác điều chỉ bạn không muốn người ta làm cho mình. Bạn chỉ cần có qui luật ấy : đó là nền tảng và nguyên tắc cho tất cả những qui luật khác.

Khổng Phu Tử
(551-479 trước J.C)

TÍ XÍU ĐẠI THẦN LỰC

với bức văn tự kỳ khôi

TRANH của PEYO và WALTHERY

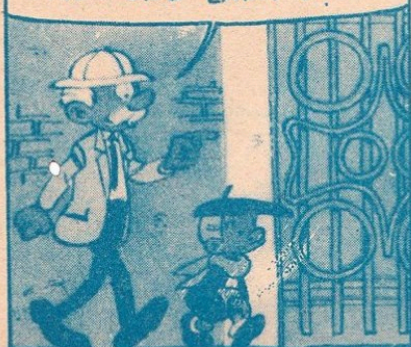
CHU QUÂN chuyển ngữ

TẠI THỊ TRẤN HUẾ ANH... TUY NHỎ NHƯNG CŨNG ĐẦY ĐỦ TIỆN NGHỈ NHƯ Ở ÂU CHÂU

TA VÔ KHU NGƯỜI ÂU HỎI THĂM ÔNG LÃNH SỰ..

Ồ! TÌM LÊ VĂN KHÓ ĐÂY.. HIỆN NAY ÔNG TA ĐANG Ở TRONG RỪNG RẬM CÁCH ĐÂY 400 Km

NGÀY MAI CỤ ĐI XE LỬA... RỒI HỎI THĂM DÂN

CÁI GÌ

ÔNG ƠI... ÔNG CÓ BIẾT LÊ VĂN Ở KHU NÀO KHÔNG?

LÊ VĂN HA? GIỜ TAY LÊN!

Ồ HAY

HÃN TA LÀ ĐỒNG CHÍ CỦA LÊ VĂN TÌM ĐƯỜNG LIÊN LẠC...

GIAM HÃN LẠI

Ồ! VÔ LÝ CHƯA

ĐÂY LÀ HAI GIẢN ĐIỆP NGUY HIỂM. PHẢI GIAM KỸ...

XIN VẮNG LỆNH

CÁC ÔNG BẮT NGƯỜI VÔ LÝ QUÁ...

PHẢI TỚI CHỖ CỦA LÊ VĂN TRƯỚC KHI SÁNG...

THỦ CÔNG LÀM 1 TRẠI GIA SÚC

VẬT-MỒ SƯU LÂM

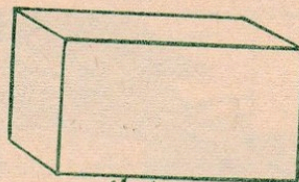
Vật liệu:

- 1 hộp bằng bìa cứng khá lớn như hộp đựng giấy.
- 1 hộp thiếc tròn và cao như hộp đựng cà phê của Mỹ hay hộp sữa Guigoz.
- 1 miếng bìa mỏng.
- 3 hay 4 bao thờ.
- Dao, kéo, keo để dán, băng keo
- Bút chì màu, màu nước hay sơn màu.

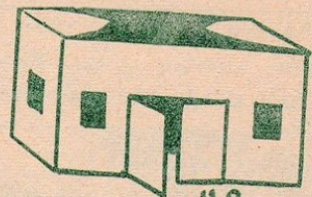
Cách làm:

A— NHÀ NUÔI GIA SÚC

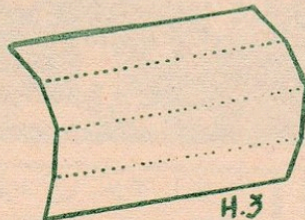
Lấy hộp bằng bìa cứng như loại hộp đựng giấy dếp (H.1) bỏ nắp và đáy hộp ra. Vẽ cửa sổ và cửa ra vào trên thành hộp rồi dùng dao nhọn hay kéo khoét thành hình khung cửa (H.2) dán giấy bóng màu hay giấy nylon vào khung cửa sổ để làm cửa kính. Mái nhà thì làm bằng nắp và đáy hộp đã bỏ ra, dán hai miếng liền vào với nhau bằng 1 dải băng keo, gấp khum khum theo đường chấm (H.3) rồi đặt lên hộp, dán bằng băng keo bên trong lòng hộp và mái để giữ mái nhà (H.4), tô màu nhà tùy theo ý thích.

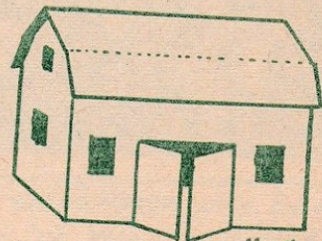
H.1

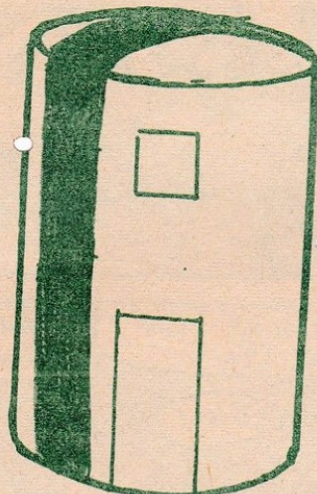
H.2

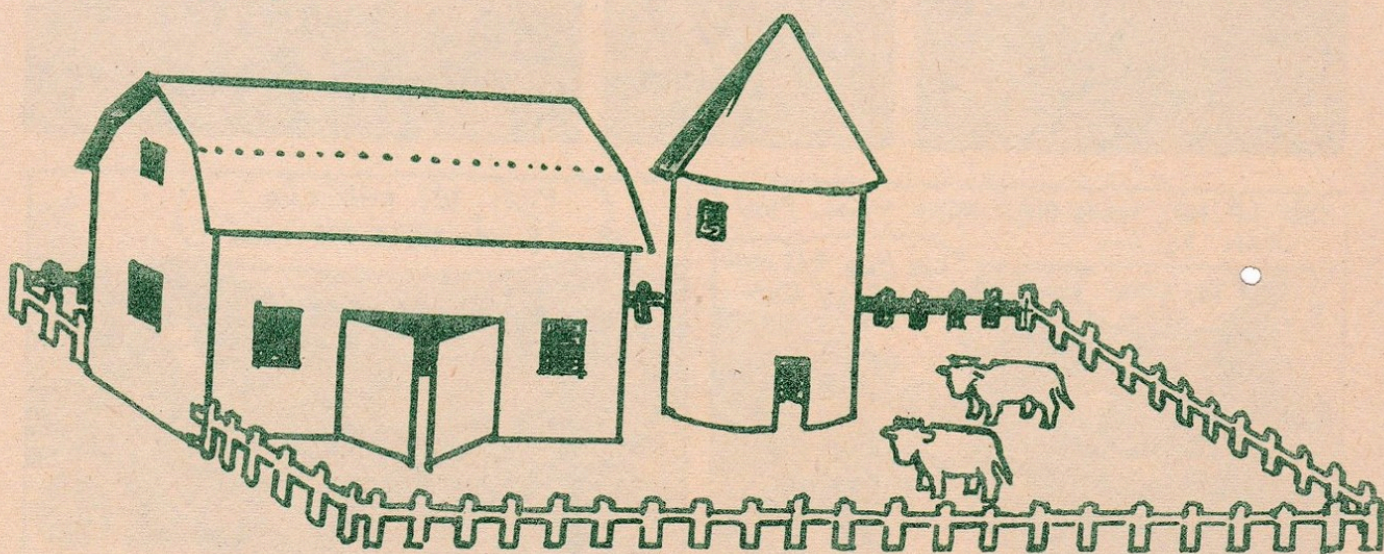
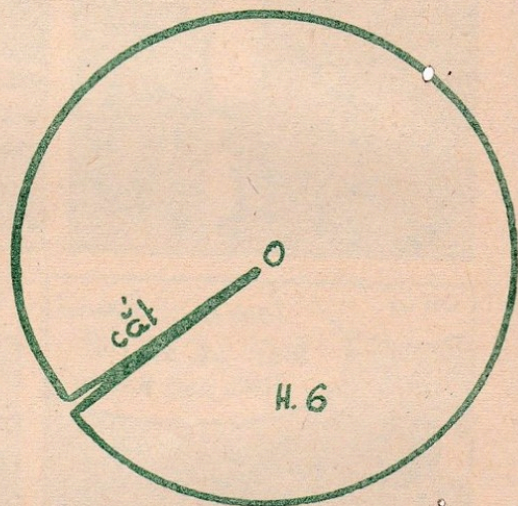
H.3

H.4

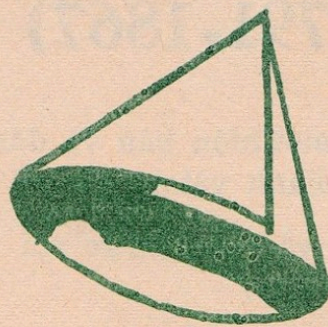

H.5

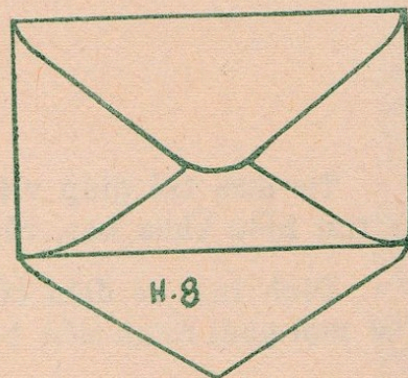

B— KHO CHỨA THỨC ĂN CỦA GIA SÚC

Lấy 1 hộp thiếc tròn và khá cao như loại hộp đựng cà phê của Mỹ hay hộp đựng sữa bột Guigoz, vẽ và khoét thùng khung cửa sổ và cửa ra vào (H. 5). Lấy 1 miếng bìa mỏng cắt một hình tròn có đường kính lớn hơn đường kính miệng hộp thiếc độ hai phân, cắt 1 đường thẳng từ ngoài vào đến tâm điểm O (H. 6), cuộn và dán 2 mép lại vào với nhau để thành hình chóp (H. 7). Úp hình chóp lên hộp thiếc và dán bằng băng keo bên trong lòng hộp và hình chóp để làm mái kho chứa thức ăn. Sơn và tô màu tùy ý.

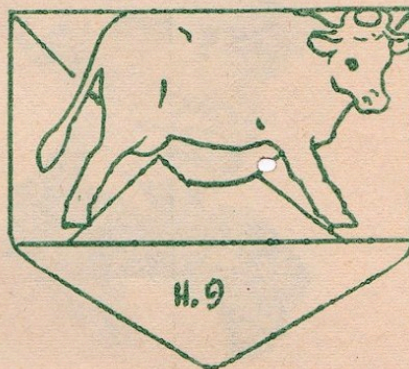
H.7.

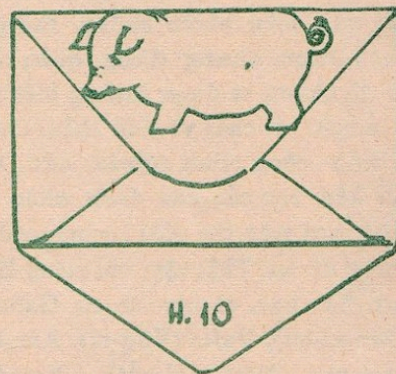
H.8

C— GIA SÚC

Lấy 1 bao thư đặt ngược như (H. 8), vẽ hình con vật lên bao thư nhớ là lưng con vật phải nằm theo mép đáy bao thư (H. 9 và 10). Tô màu cả 2 mặt theo từng màu lông của con vật, cắt theo hình vẽ, thế là các em đã có những con vật có thể đứng được.

H.9

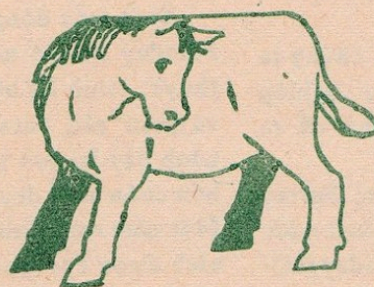
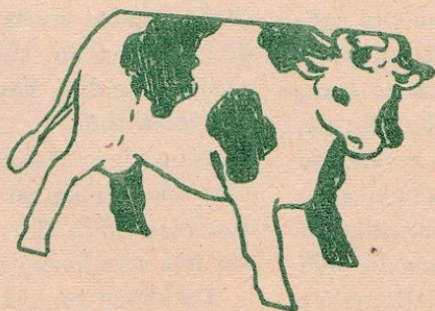

H.10

D— MÁNG ĂN CỦA GIA SÚC

Lấy 1 miếng bìa hình chữ nhật (kích thước tùy ý) gấp làm 4 phần đều nhau (H. 11).

VIT-MÒ sưu tầm

H.11

MICHAEL FARADAY

(1791-1867)

ĐẶNG HOÀNG (sưu tầm)

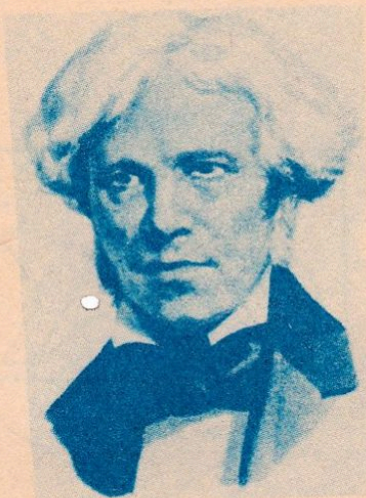
Từ đưa trẻ giúp việc tại một hiệu bán và đóng sách, ông đã có nhiều dịp đọc để tìm hiểu khoa học, rồi trở thành vật lý gia nổi danh trên thế giới.

Định luật về điện của ông vẫn còn được coi như những nguyên tắc căn bản cho mọi phát minh tiến bộ ngày nay.

Người ta thường tự hào : « Thế kỷ XX này là thế kỷ của văn minh, tiến bộ ». Điều đó đúng; vì những kết quả hiển nhiên không thể phủ nhận được, nhưng đừng quên rằng số dĩ chúng ta được hưởng biết bao tiện nghi vật chất và tinh thần, chính là nhờ công trình nghiên cứu, học hỏi liên tục của các danh nhân tại khắp nơi trên thế giới từ mấy thế kỷ trước để lại. Thật vậy, chỉ riêng lãnh vực điện học, chúng ta có Galvani (Gan-va-ni), Volta (Vôn-ta), Ampère (Ăm-pe), Watt (U-ôát), Faraday (Pha-ra-đê), Edison (Ê-đi-sôn) v.v... được coi là những nhà tiên phong đã đóng góp tài năng để đặt nền móng căn bản cho khoa vật lý thêm phần phong phú, cùng lợi ích khôn lường như hiện tại.

Trong phạm vi bài này, chúng ta sẽ tìm hiểu thân thế và sự nghiệp khoa học gia Faraday — cha đẻ ra định luật về điện lượng.

Sinh tại Newington, Butt, Surrey (Niu-uy-n-tôn Bắ Sô-rây) Anh quốc ngày 22-9-1791, Michael Faraday (Mi-se-en Pha-ra-đê) đã kém may mắn, vì cha ông chỉ là bác thợ rèn quá nghèo khổ nên không đủ tiền cho con theo học đến nơi đến chốn. Năm mười ba tuổi, Faraday đã phải tới giúp việc lật vật tại một hiệu bán và đóng sách ở Luân Đôn. Nhờ dịp này, cậu bé tha hồ lựa chọn đủ loại sách giáo khoa để đọc. Vốn say mê thích thú môn lý hóa, nhất là điện, Faraday

nghe ngấm từng trang sách về các vấn đề thường làm ông thắc mắc, rồi cố gắng tự thực hành để tìm kết quả.

Suốt mùa đông năm 1810 và 1811, Faraday đều có mặt trong các buổi thuyết trình Lý hóa. Chăm chú nghe và quan sát, Faraday ghi chép rồi trình bày lại gọn ghẽ mạch lạc trong bốn cuốn sách đoạn gửi cho diễn giả. Một năm sau, tình cờ người chủ hiệu sách được đọc qua cuốn sổ ghi chép của Faraday, mới vui lòng cứ chiều tới thứ bảy lại dẫn ông tới tham dự buổi thuyết trình của giáo sư Humphry Davy (Hăm-phờ-ry Đê-vi) tổ chức từ tháng 10-1812 tới 3-1813 tại học viện Hoàng gia Anh Quốc. Cũng với thiện chí sẵn có, Faraday ghi chép đầy đủ các chi tiết rồi gửi cho Davy, kèm theo những nhận xét của mình. Thế là Faraday được nhận vào làm phụ tá

phòng thí nghiệm với số lương hai mươi lăm xu mỗi tuần, và chính thức là người cộng tác với Davy.

Từ tháng 10-1831 tới 4-1815, Davy và Faraday lúc ấy mới có hai mươi hai tuổi — đi thăm tất cả các phòng thí nghiệm chính thức ở Âu châu. Nhờ vậy, Faraday được gặp André Ampère (Ăng-đờ-rê Ăm-pe) Michèle Eugène (Mi-sen Ô-den-nơ), Chevreul (Sơ-vơ-rơ), Alexander Von Humboldt (A-lếch-xăng-đơ Phon Hăm-bôn), Joseph Louis Gray Lussac (Đo-đép Lu-i Gờ-rây Lu-sắc), Alessandro Volta (A-lếch-xăng-đờ-rô Vôn-ta)...v.v... những khoa học gia tầm tiếng.

Thời gian đầu tiên sống tại học viện hoàng gia, Faraday gặp nhiều khó khăn chật vật, cho tới khi kết hôn với cô Sarah Barnard (Sa-ra Bắ-na) năm 1821, tuy rằng ông bà đã được chuẩn cấp hai phòng ngay trong viện để ở, cùng than củi để nấu nướng và sắp thấp đèn hàng tháng nhưng vẫn thiếu thốn.

Năm 1825, Faraday thăng chức giám đốc phòng thí nghiệm, và tới năm 1833 chính thức là giáo sư lý hóa học viện hoàng gia.

Dù không có con, Faraday cũng đã dành thì giờ để viết sáu đề tài về các vấn đề liên quan tới trẻ em. Nhưng điểm đặc biệt hơn hết đã đưa ông tới bất từ chính là những khám phá mới mẻ — dĩ nhiên so với đương thời — về từ trường của dòng điện. Ông thí nghiệm và nhận thấy kết quả

như sau : «Căng thẳng một sợi giây điện sắt với một kim nam châm — kim này gắn trên một trục có thể di động dễ dàng — khi cho dòng điện chạy qua, kim nam châm sẽ lệch đi theo chiều dòng điện. Như vậy kim nam châm chịu ảnh hưởng của từ lực nghĩa là dòng điện dễ sinh ra một từ trường. (Thí nghiệm này cũng được Oersted (Ốt-tát) khoa học gia Đan Mạch thử nhiều lần). Faraday còn tìm ra từ trường của dòng điện, khi được treo lên đã tác dụng vào kim nam châm cho góc độ lệch giống như góc độ của địa từ trường, nghĩa là góc độ lệch của một kim nam châm treo trên đầu sợi dây mà không cần tới dòng điện.

Liên tiếp trong mười năm trời, ông cố gắng thí nghiệm để tìm cách áp dụng lực từ tính vào điện từ trường, đồng thời nghiên cứu thêm những kết quả của các khoa học gia khác về điện học.

Mùa hè năm 1831, sau bốn lần thất bại, ông đã thành công, khi cho quay một thỏi nam châm chung quanh cuộn dây đồng thì sẽ phát sinh dòng điện. Khám phá này ngày nay còn được áp dụng để làm các máy phát điện.

Năm 1834, Faraday tìm ra phương pháp điện giải với hai định luật.

1. — Số lượng hóa chất thay đổi bởi một dòng điện tỷ lệ thuận với cường độ và thời gian dòng điện qua bình điện giải.

2. — Số lượng hóa chất hiện ra ở cực tỷ lệ thuận với hóa trị gam của

chất đó.

Faraday nhận thấy rằng, muốn phóng thích 0g,001118 gam bạc thì phải cần một coulomb (cu-lông), vậy với một nguyên tử bạc gồm 107g88 thì số coulomb sẽ phải cần :

$$F = \frac{107,88 \times 10^3}{1,118} = 96.500 \text{ coulomb}$$

Do đó định luật điện giải này còn gọi là định luật Faraday như sau :

$$G = \frac{I \text{ et } t}{96.500}$$

G = Tính bằng gam — I = Cường độ (dòng điện) — t = thời gian và e = hóa trị gam

Định luật điện giải này không những chỉ áp dụng trong khoa vật lý mà còn dùng cho cả hóa học nữa.

Bên cạnh những khám phá vừa kể, Faraday còn tìm ra : chất hữu cơ Benzen (Ben-den) năm 1825 ; sự phân cực của một luồng ánh sáng trắng tại vùng có từ trường mạnh.v.v...

Trong suốt năm mươi bốn năm làm việc ở học viện hoàng gia Anh, Faraday đã viết một trăm năm mươi tám bài khảo luận đăng tải trên nhiều tờ báo, cũng như được ghi chép trong cuốn niên giám quốc gia. Ông cũng lãnh nhận hơn một trăm giấy tờ thưởng loại gồm bằng cấp, danh dự, ngợi khen của viện hàn lâm, huy chương, phẩm vật cao quý, nhất là chức hiệp sĩ do hoàng tộc ban tặng cho ông vào năm 1824, lúc ông mới có ba mươi ba tuổi.

(1) Số 10^3 chỉ là số nhân với 107g,88 để đổi ra miligram.

Dù tự học và không giỏi toán, Faraday vẫn trở thành khoa học gia chuyên về môn lý hóa, nhất là điện với những phát minh đáng kể nhờ ở sự kiên nhẫn, học hỏi và tìm tòi khảo sát.

Ngày 25/8/1867, Faraday trút hơi thở cuối cùng tại Hampton Court (Hăm-tôn-Cóc) gần Luân Đôn, thọ sáu mươi sáu tuổi và để lại bảy cuốn sách ghi chép mọi công trình khám phá của mình trong lãnh vực khoa học.

ANH SÁNG ĐẸP

— Đừng bước vào tương lai bằng cách đi thụt lùi.

Paul valéry

— Người quân tử chăm lo việc lớn, nghĩ đến việc xa, kẻ tiểu nhân thì chỉ nghĩ đến việc gần không làm đến việc to.

Tả truyện

— Sự yên lặng là một ý kiến, đôi khi cũng là một bài học.

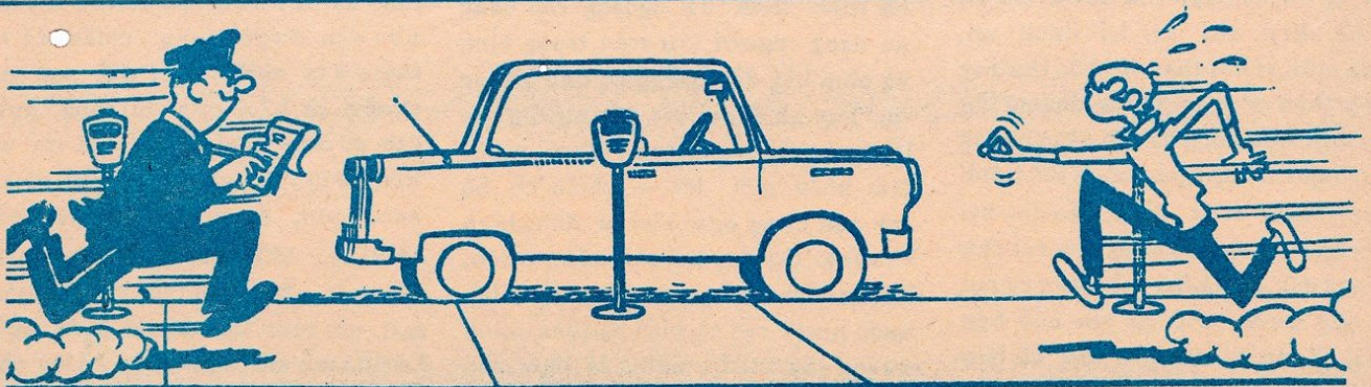
Brulat (Paul)

— Dưới cái môi thơm, tất có con cá chết.

Tam lược

— Tôi ra mình hơn người khác chưa phải là hay. Cái chân giá trị là có thể tỏ rằng : hôm nay mình đã hơn chính mình ngày hôm qua.

Tục ngữ ấn độ

HƯƠU CAO CỎ

ĐẶNG HOÀNG (sưu tầm)

Nếu trâu nước to lớn, nặng nề, lùn tịt bao nhiêu thì hươu cao cổ lại nhỏ nhắn, nhẹ nhàng, dong dỏng trái ngược bấy nhiêu. Thật vậy, nhiều người đều công nhận nơi con vật hiền lành, thuần phục này một vẻ cân đối đặc biệt về chiều cao gần như tương xứng giữa cổ và chân so với thân hình mảnh khảnh của chúng — điểm nổi bật giữa những thú rừng khác — mà có lẽ xưa kia tổ tiên loài này cũng mang hình dáng tương tự như con cháu ngày nay.

Với chiếc đầu nhỏ, mõm dài, mắt, mũi và tai bé, vậy mà hươu cao cổ có thể nhìn khá xa, lại thính tai, thính mũi, vì hơi thấy vẻ khác thường là nó nhận ra ngay đề tìm đường lẫn trốn hoặc đề phòng và sẵn sàng chống trả trong trường hợp không thể tránh được. Ngay trên đỉnh đầu là hai chiếc sừng — gọi là sừng cho oai chứ thực ra đây chỉ là hai mấu xương cụt lùn nhú lên do lớp da che chở bên ngoài. Toàn thân hươu cao cổ bao phủ lớp lông mao chia thành nhiều ô

đa giác màu nâu (sậm hoặc pha hồng) với các đường viền chạy ngang dọc chung quanh mang sắc vàng, duy dưới bụng và từ khuỷu chân trở xuống lại màu trắng hoặc vàng nhạt, nên nhìn từ xa, người ta có cảm tưởng như chúng được khoác loại áo nguy trang của quân đội vậy.

Được xếp vào hạng có độ cao vô địch trong chốn hoang dã, hươu cao cổ rất cao — cao lênh khênh tới sáu thước lặn — nhờ bốn chân — nhất là hai chân trước vào khoảng hai thước rưỡi tới ba thước — và chiếc cổ thon thon dài ngoẵng cao bằng nó đáng người lớn trên trung bình và gồm bảy đốt xương cổ như chúng ta. Tuy nhiên, vì các đốt xương này lại quá dài — chừng mười mười lăm phân mỗi đốt — khiến cổ nó trở nên cứng ngắc khó cử động bình thường. Do đó, khi cần uống nước, không còn cách nào khác hơn bất buộc hươu cao cổ phải hạ thân mình xuống thật thấp, nghĩa là cúi hẳn về phía trước bằng cách dặng hết cổ

chân sang hai bên, sau đó nó còn phải cố gắng thêm chút nữa mới cúi xuống sát đất được. Thật là quá vất vả, tội nghiệp. Cũng bởi trở ngại đó rất ít khi chúng chịu uống nước vì đã có đủ chất liệu này trong món ăn hàng ngày.

Vốn thuộc loài nhai lại, vì cùng họ với hươu, nai, mang, lạc đà, bò, dê, cừu, nhưng thàng hoặc mới ăn cỏ, mà món ưa thích nhất của chúng là lá cây — nhất là lá cây mi-mô-sa.

Nhờ ở chiếc cổ cao lêu nghêu, nên bất cứ cành cây nào ở cách xa mặt đất tới năm, sáu thước hay hơn nữa đều được chúng chiều cổ tận tình. Với chiếc lưỡi dài non nửa thước và hàm trên đủ rộng, hươu cao cổ đưa lưỡi ra với với rồi uốn uốn đề lựa thể vận ngắt từng đám lá xanh tươi, đoạn cuốn vào đầy mồm dễ dàng. Mỗi lần nó «sục» hàng thúng lá, rồi lần mò tới chỗ có bóng mát, um tùm che khuất đứng nghỉ. Lúc đó nó mới «ạ» thức ăn lên nhai lại lần nữa. Bởi vậy hươu cao cổ chỉ

sống tại miền bán nhiệt đới là vùng đất thích hợp với những loại cây nhiều lá như tại Phi Châu và Ấn Độ mà thôi.

Hươu cao cổ sống thành từng đàn chừng hai chục con và cứ phải di chuyển đó đây để tìm kiếm lá cây. Dựa vào khuyết điểm này, hổ, báo nhất là sư tử thường theo dõi, rình mò dịp thuận tiện là xông vào tấn công để ăn thịt. Dù hiền lành, hươu cao cổ cũng tỏ ra hung dữ trước mỗi hiểm nguy. Nó chống trả mãnh liệt

với kẻ thù bằng cách đá chết địch thủ với hai móng chân duy nhất, hoặc húc hay quật ngang đầu vào đối phương. Đã có lần người ta thấy một con hươu cao cổ cái hạ được một chú sư tử to lớn, khi con của nó bị con vật này rượt đuổi.

Hươu cao cổ có thể đứng rất lâu trên cát hay mòm đá lờm chờm nhờ ở «miếng đệm» với các khớp xương chân, tuy nhiên nó chạy thật chậm và không thể nào phóng nước đại được. Do đó, người Ả Rập và các tay thợ

săn chỉ cần cưỡi ngựa đuổi theo rồi dùng thòng lọng quăng vào cổ, là hươu cao cổ chịu thua. Khi bị bắt, hươu cao cổ thét lên những tiếng kêu như loài cừu.

Hươu cao cổ thường bị giết lấy thịt, còn bộ da và chiếc đuôi dành bán cho khách hàng. Đôi khi người ta nuôi trong các sở thú hay gánh xiếc vì nó rất thông minh. Hiện nay loài này cũng được bảo vệ vì gần bị diệt chủng.

NỤ CƯỜI

SỰ THẬT

Trong trận đệ nhị thế chiến, một chiếc phi cơ Mỹ vừa bay ra khỏi đám khói đen dày đặc vội đáp xuống một chiến hạm.

Có nhiều người xách súng chạy lại. Vừa mở mui phi cơ, anh đứng lên hãnh diện quơ tay nói:

— Tôi vừa trải qua những phút thật kinh hồn, tôi hạ luôn một lúc 5 chiến hạm của Nhật.

Một tiếng nói trong nhóm người chạy lại, vang lên:

— Chưa kinh hồn bằng những gì ông bạn sẽ gặp, nếu muốn huênh hoang thì đừng đáp máy bay trên chiến hạm của quân đội Nhật».

TRẦN-THIỆN-P.

VÔ NHÂN ĐẠO

Một anh chàng được phỏng vấn về các phương tiện di chuyển. Anh ta trả lời:

— Tôi thích đi tàu biển. Còn phi cơ thì vô nhân đạo lắm.

— Tại sao thế, ông sợ hả?

— Không, vì các cô tiếp viên cứ buộc tôi vào 1 chiếc ghế, rồi hỏi tôi muốn gì, như thế là vô nhân đạo chứ còn gì.

ĐIỂM-PHƯƠNG CÒN NGUYÊN.

1 bà đi chợ về, than vật giá leo thang:

— Ai nghĩ coi! cầm rood xây qua xây lại đã hết rồi.

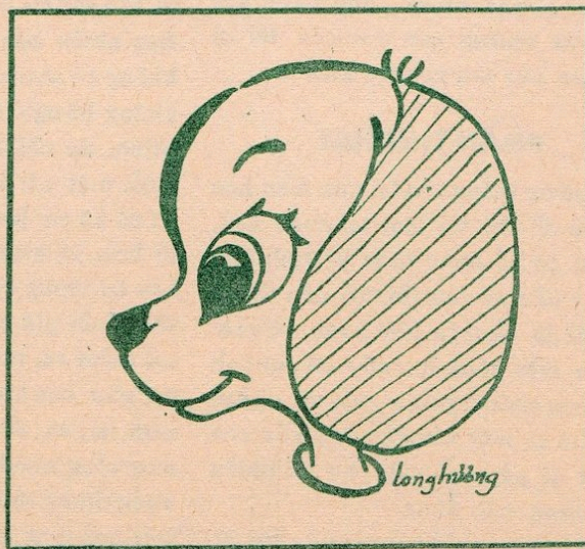
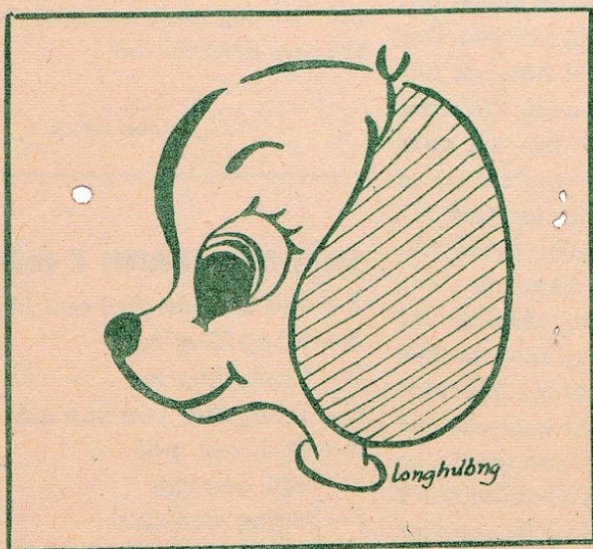
Ông chồng nói:

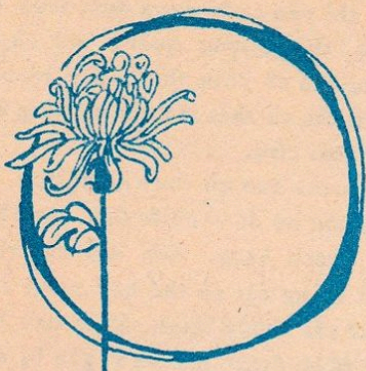
— Nếu bà ra đó đứng im, thì có phải rood của bà vẫn còn nguyên không?

TRANH ĐÓ 7 ĐIỂM KHÁC NHAU

Hai bức ảnh dưới đây có 7 điểm khác nhau. Các em tìm thử xem có là những điểm nào?

(xem trả lời trang 32)

THUƠ MƠ làm Văn Sĩ

TIỂU THUYẾT HỒI KÝ
NHẬT TIẾN

Nhưng càng cừ, Hòa càng ghét. Bây giờ được dịp, hằn tha hồ nói khoác, và dậm dọa tôi đủ điều. Nói cho ngay, hằn có lý một phần. Vào thời kỳ đó, học trò bị bắt như cơm bữa. Tôi nghĩ rằng chẳng đại gì mà mình chơi cái trò nguy hiểm, chẳng thà mình có hoạt động thật.

Thế là sau buổi nói chuyện với Hòa, bao nhiêu hồ sơ tòa soạn, cùng là dụng cụ ấn loát gồm khuôn, nôi, bút, mực, tôi đem ra thùng rác thủ tiêu hết!

Thế là bao nhiêu công trình xây dựng và những mơ ước của tôi lại một lần nữa tan ra mây khói!..

PHẦN THỨ HAI

Những tháng còn lại của niên học vừa đủ để cho tôi làm lại cuộc đời. Khi đã rũ bỏ hoàn toàn ý định làm báo thì đầu óc của tôi trở nên thanh thoi để lo chuyện học hành. Ngoài ra còn một động lực nữa đã ám ảnh tôi trong suốt cuộc đời của tôi về sau này. Đó là một chuyện tuy còn con nhưng đã gây mãi mãi cho tôi nhiều âm hưởng xúc động.

Vào tháng cuối cùng trước khi rũ

bỏ ý định làm văn nghệ, điểm trong lớp của tôi suy sụp một cách thảm hại. Bài học thường chỉ một hay 2 trên 10. Bài làm không lên tới 5 điểm để được trung bình. Riêng hai bài toán của tuần lễ thứ 3 và thứ 4 tôi lãnh hai quả trứng vịt một cách không oan uổng chút nào vì có đi học mà không nộp bài. Đó là kết quả của những ngày chỉ mơ tưởng đến viết bài, chép bài và lui hụi với những dụng cụ ấn loát lỉnh kỉnh. Khi xếp hạng cuối tháng, tôi đứng hạng 51 trên 52 người, hơn được có một anh, không về vang gì vì anh ta ốm liền một tuần, do đó không đủ điểm để xếp hạng.

Buổi tối hôm đó, tôi hết sức lo lắng khi nghĩ đến lúc phải đưa trình cho ba tôi để xin chữ ký. Tôi không dám ra phố sau bữa cơm chiều, để sẵn sàng lúc nào cũng có mặt khi ba tôi trở về. Tối hôm ấy, ông về trễ hơn mọi ngày. Trông ông đầy đủ về một mối. Có lẽ ông đã gặp nhiều chuyện khó khăn ở sở làm. Khi ông đi qua cái sân gạch rộng không đầy ba thước, lần đầu tiên tôi nhìn ông kỹ càng qua khung cửa sổ ở bàn học. Quần áo của ông tuy thơm tất nhưng không dấu được vẻ nghèo nàn. Vẫn cái quần tây sỡn gấu màu xanh nhạt, vẫn cái áo vét rộng thùng thình màu nâu xám đã bạc phếch sau bao ngày dàu dãi. Tôi vụt nhận ra rằng hình ảnh bộ quần áo quen thuộc ấy in sâu vào trí nhớ của tôi không biết bao nhiêu năm trời đã trôi qua. Ông không có nhu cầu. Nói đúng ra, ông không hề nghĩ đến nhu cầu cho riêng mình, dù chỉ là may một cái quần mới, một cái áo mới thay cho bộ đồ đã cũ kỹ từ bao nhiêu năm. Ông già đi hơn là hình ảnh quen thuộc vẫn lưu lại trong ý nghĩ hàng ngày của tôi. Tuổi già làm trán của ông như sồi thêm ra, những nếp nhăn hai bên má như làm khuôn mặt của ông thêm rúm lại, và đôi vai gầy guộc của ông như càng nhô lên cao hơn sau lần áo rộng thùng thình. Ông đi những bước một mối qua sân gạch. Đầu của ông

cúi thấp. Hai gấu quần rộng của ông không đủ che lấp hai mũi giày thật to, thật thô, đôi giày mà tôi nhớ hồi năm ngoái, khi ông đem về bọn trẻ ngu dại trong nhà tôi đã reo lên chế giễu:

— Ba chọn giày gì mà kỳ khôi quá thế này hở ba.

Ông mỉm cười. Bây giờ hình dung lại tôi mới cảm thông được những nỗi chua xót của ông qua nụ cười ấy:

— Chú Minh thả cho ba đấy. Nom thô một tí nhưng còn tốt chán.

Lúc ông sờ thử hai bàn chân vào đôi giày, cả bọn chúng tôi cười vang lên. Bàn chân của ông nhỏ quá. Lòng giày lại quá to. Chúng tôi nói rằng «chân của ba bơi được trong đôi giày». Sau này ông đã sử dụng đôi giày ấy với một mớ giẻ nhét vào trong. Và bây giờ, trước mắt tôi, ông đang lê đôi giày qua sân gạch với vẻ mệt mỏi. Trong một giây thoáng qua, tôi vụt nhìn thấy tất cả sự hy sinh vô bờ bến của ông cho đàn con dại sớm mồ côi mẹ là chúng tôi. Sự hối hận vì đã bê tha, thả lỏng sự học trong mấy tháng trời qua, làm tôi rưng rưng muốn khóc. Tôi muốn chạy ra, ôm chầm lấy ông để mà tạ lỗi, nhưng sự lăm lăm một mối của ông khiến tôi trở nên rụt rè.

Lúc ông đi qua bàn học, tôi chào ông: «Thưa ba, đã về», ông không nhìn tôi, mà chỉ khẽ gật đầu, miệng ông hầu như muốn nhích một nụ cười, nhưng vành môi khô héo chỉ khẽ rung động rồi thôi.

(còn nữa)

GIẢI ĐÁP TRANH 7 ĐIỂM SAI

- 1— Sợi tóc trên đầu con chó
- 2— Hàng lông mày
- 3— Hàng lông mi
- 4— Tròng đen của con mắt
- 5— Đuôi con mắt
- 6— Mũi con chó
- 7— Miệng con chó.

HỘP THƯ

(tiếp theo)

Em ở 56 Triệu nữ Vương, Đà Nẵng :

Cho chị biết tên. Đừng bao giờ quên là phải ghi tên ở cuối thư và bài nhé. Bài em chưa thể đăng được, cả kỹ thuật và nội dung còn thiếu sót nhiều lắm em ạ.

Em K. L., Gò Công : Chị rất tiếc không thể trả lời thư riêng. Giáo dục là nêu gương, và các em theo gương người lớn là phải. Nhưng có những điều mà chỉ khi nào em bằng tuổi người lớn em mới được quyền làm theo. Thí dụ người lớn được quyền ăn trầu, mặc móng tay dài, mặc quần áo lông lầy v.v... thì các em có quyền bắt chước khi đã tới tuổi. Vậy đừng phân bì em nhé. Dĩ nhiên ăn mặc giản dị là nhất rồi, nhưng nếu đã trưởng thành thì cũng không bó buộc quá về vấn đề quần áo nữa miễn sao đừng lộ bích là được. Quần ống rộng không hề gì nhưng nếu ống rộng mà lại bó chèn không thì không giống quần các cụ xưa đâu, em ạ.

Em Thành Long, Chợ Lớn : Trong sách tướng số có ghi «hữu tướng vô tâm, tướng tùy tâm diệt, hữu tâm vô tướng, tướng tùy tâm sinh», nghĩa là «có tướng tốt mà không có tâm lòng tốt thì tướng tốt sẽ mất, dù tướng xấu nhưng lòng tốt thì rồi tướng tốt sẽ hiện ra.» Cứ thương yêu ba má là ba má đã được hưởng rồi. Còn chuyện tương lai thác mắc làm chi. Có trời mà cũng có ta, nếu định mệnh đã an bài hết cả thì cứ nhắm mắt lại mà chờ hay sao. Tranh đấu đi, Thượng Đế sẽ ở phía kẻ có ý chí em ạ.

Em Lê T. Nhân, Vĩnh Long : Chữ em đẹp quá đi thôi. Thắc chị gửi bích chương về rồi em lại phải gắng công đi dần, em cực quá thì sao. Mà không gửi thì em lại buồn. Thế mới nguy chứ. Thôi, để thì giờ học đi, bé nhé.

Em Vũ mạnh Huy, Qui Nhơn : Nhận được phiếu thì tòa soạn làm thẻ và gửi đi trong một tuần, nhưng chờ đợi lâu mau thì phải tùy nhà bưu điện, đôi khi còn thất lạc luôn nữa cơ đấy, em ạ.

Em Nguyễn công Hiệp, Vĩnh Long : Bài viết trên một mặt giấy là đủ, khỏi cần phải đánh máy nghe em.

Em Nguyễn hồng Nhật, Chợ Lách : Em học lớp 8 là đúng tuổi rồi đó em.

Em Như An, Gia Định : Nếu em muốn thì cứ giữ thẻ cũ lại, gửi phiếu và 2 hình về tòa soạn làm thẻ mới em nhé.

Em Ngũ văn Tiên, Chợ Lớn : Sao không ghé tòa soạn chơi, vui lắm em ạ.

Em Phạm đình Chương, Tam Kỳ :

Đọc thư em tòa soạn rất cảm động. Em đóng góp cho tờ báo thân yêu của chúng ta bằng cả những kinh nghiệm sống và tấm lòng nồng nàn yêu mến tuổi trẻ của em, thật vô cùng cao quý. Dự thảo chương trình hoạt động của em hay lắm, chị rất tin tưởng. Tiếc rằng em ở xa. Giá em và Trinh Việt Thảo mà họp bàn với nhau được thì thật là lý tưởng em ạ. Trong tuần này tòa soạn sẽ nhóm họp và sẽ thảo luận các chi tiết về chương trình hoạt động của gia đình Thiếu Nhi. Dĩ nhiên, tất nhiên những ý kiến của em sẽ được đặc biệt lưu ý rồi đó em ạ.

Em Nguyễn thị Lành, Búng : Chị rất cảm động khi đọc thư em. Một sáng chủ nhật nào đó, xin phép ba má về tòa soạn chơi cho biết em nhé. Chị mong lắm đó.

Em Đan Quỳ, Biên Hòa : Chi nhánh của chúng ta đã có Uyên Thụy Phương đại diện rồi, em tới họp với Phương nhé. Phải đoàn kết thành lực lượng hùng hậu chứ, chia ra từng mẫu nhỏ thì thua các tỉnh khác mất em ạ.

Em Lê đình Hoàn, Huế : Báo bộ hiện nay giá 600đ. mỗi bộ đồng giá, gửi bảo đảm cước phí hết 150đ. mỗi bộ. Tòa soạn đã gửi đi rồi em ạ. Vụ Cours toán đề chị hỏi dùm, đừng thức dục nghe em.

Em Phạm Liêu, Chợ Lớn : Em thật may mắn có ba sẵn sóc kỹ về phương diện tinh thần, ngăn cấm em coi báo bậy bạ, khuyến khích đọc báo lành mạnh, thật đáng quý. Cho chị kính lời cảm ơn về sự tin nhiệm của ba đối với Thiếu Nhi em nhé.

Em Diễm Quỳnh, Chợ Lớn : Em đang sống trong hạnh phúc đó mà. Lúc nào buồn cứ gửi thư về cho chị, đừng có mặc cảm gì hết em ạ.

Em Hương Dương, Biên Hòa : Em sai rồi, tóc chị hơi dài. Đừng hỏi chị về kết quả bài vở. Chú N.T mới chọn lựa cơ mà, em gái.

Em Lương văn Ninh, Nha Trang : Cho chị biết tên những cuốn thất lạc, chị đền cuốn khác vậy. Đó là lý do mà chị không muốn mua dùm, phiền phức lắm em ơi.

Em Đỗ trọng Tuấn, Saigon : Thư Viện và tòa soạn cùng địa chỉ. Em theo bản đồ tìm đường. Chị không thể chỉ đường được em ạ.

Các em : Nguyễn văn Cà Lơ, Phú Vinh — Đức Hoàng, Gia Định — Nguyễn viết Thống, Huế — Đỗ Gòn, Nha Trang — Mttkh, Vĩnh Long — Trần thị Song Sương, Saigon — Hà Minh, Saigon — Thu Cúc, Saigon — Tăng thái Bền, Vĩnh Bình — Châu thị Hoàng Oanh, Nha Trang — Hồ hữu Phước, Saigon — Phiêu Lưu, Saigon — Hà minh Tâm, Qui

Nhơn — Nguyễn thị Thu Nường, Saigon — Lương văn Hòa, Tam Kỳ — Minh Châu, Gia Định — Trúc Linh, Đà Nẵng — Sao Bông, Bạc Liêu — Đỗ thị Hạnh, Saigon — Tigôn Tráng, Saigon : Chị đã nhận được thư của các em. Mong các em vui cười với chị trong vùng trăm hoa đua nở này vậy các em nhé.

Thương mến tất cả các em

Chị Đ.P.K.

NHẮN TIN CHUNG TẤT CẢ CÁC EM

1— Khi gửi phiếu xin gia nhập GĐTN, các em nhớ gửi kèm 2 hình để làm thẻ.

2— Bao thư có dán tem và ghi sẵn địa chỉ dùng để tòa soạn hoàn thẻ về cho các em, các em hãy xếp đôi lại bỏ trong bao thư cùng chung với phiếu. Đừng kèm theo ở bên ngoài, nhân viên bưu điện sẽ đóng dấu vào, và thẻ là trở thành vô dụng, không gửi trả về các em được nữa.

3— Đừng hỏi chị rằng bài của em gửi tới có được đăng không vì chú Nhật Tiến mới là người lựa bài. Mà chú bí mật lắm, không dò hỏi được, đành chờ xuất hiện trên báo vậy nhé.

4— Báo từ số 1 tới số 60 đã được đóng làm 6 bộ, bìa cứng, gáy vải, rất rực rỡ mỗi bộ gồm 10 số, giá là 600đ. 1 bộ, có bán khắp các hiệu sách. Các em ở xa muốn mua xin gửi bưu phiếu về tòa soạn, thêm 150 cước phí bảo đảm mỗi bộ. Bưu phiếu và thư bảo đảm đề: Bà Đỗ thị Phương, 159 Thiệu Trị, Phú Nhuận, Saigon.

5— Chị nhắc lại cách gửi tiền như sau : Em ra nhà bưu điện đưa số tiền em định gửi, nhân viên sẽ ghi vào 1 bưu phiếu rồi đưa bưu phiếu cho em. Em đem bỏ vào phong bì, kèm theo 1 thư ghi chi tiết sẽ dùng bưu phiếu để làm gì rồi dán kín lại, gửi bảo đảm về cho bà Đỗ thị Phương. Bà Phương sẽ đem bưu phiếu ra bưu điện Saigon lĩnh tiền, và tòa soạn sẽ gửi báo tới em.

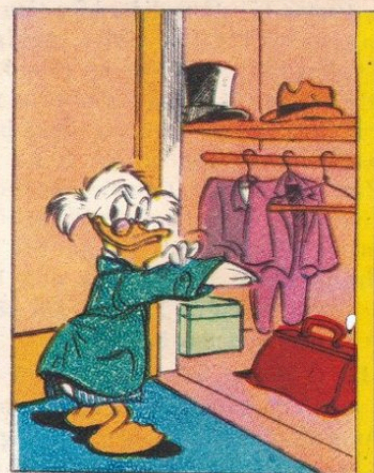
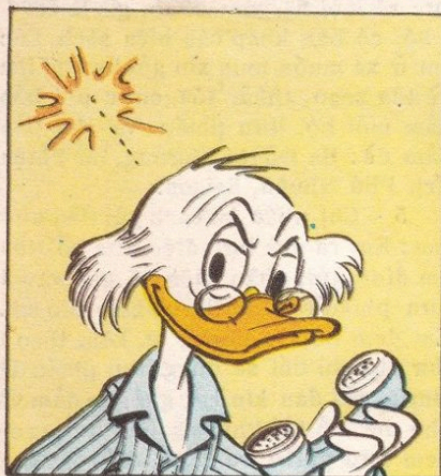
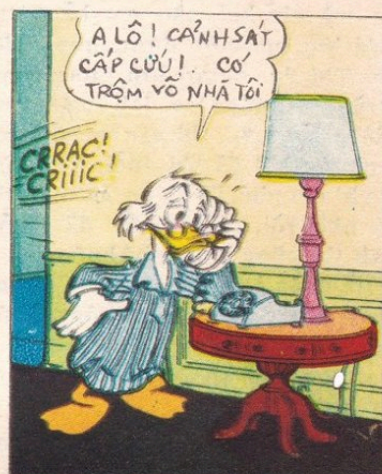
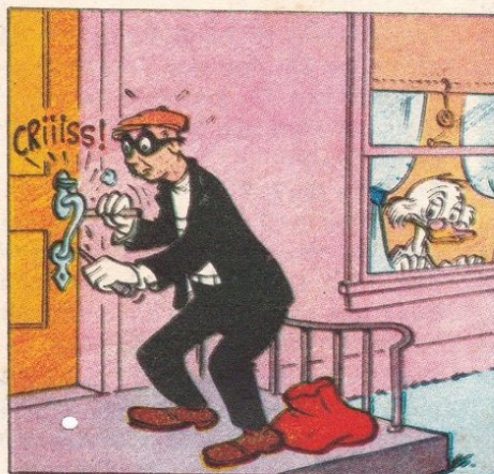
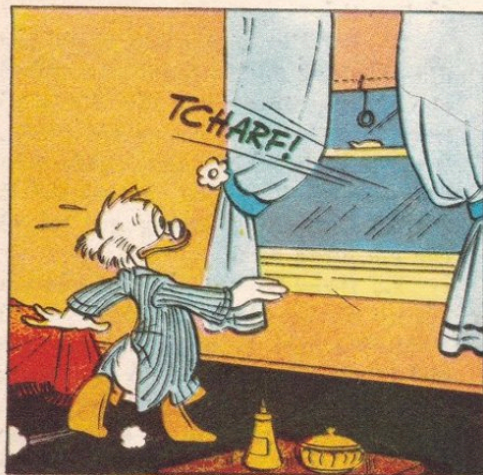
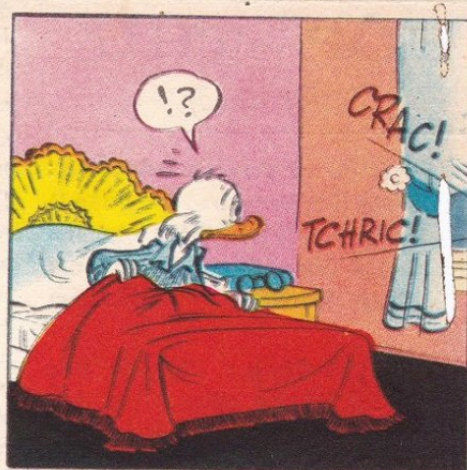
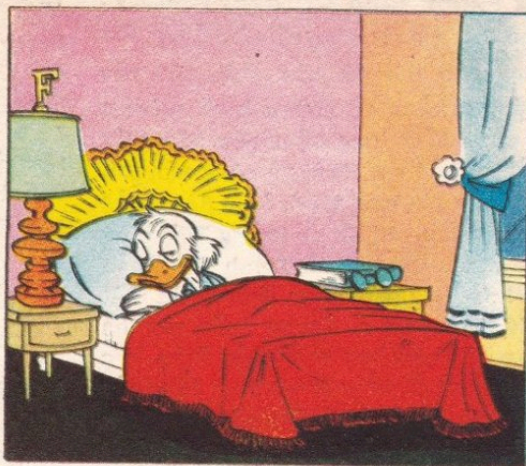
EM TẬP VIẾT VĂN (tt)

105, Đặng thị Khánh Hòa, Nha Trang — 106, Nguyễn thị Bình, KBC 4969 — 107, Nguyễn thiên Thanh, Saigon — 108, Hồ thanh Phong — 109, Lê Lễ, Gia Định — 110, Trà thị Thanh Xuân, Biên Hòa — 111, Lê thị Kim Thu, Nha Trang — 112, Trần châu Trí, Nha Trang — 113, Trần thị Thu Hương, Gia Định — 114, Lê thị Kim Thu, Nha Trang, 115, Ai diên Thùy Trang, KBC 3058 — 116, Trần thị Chín, Saigon — 117, Nguyễn Đào, Gia Định — 118, Lâm Xanh, Long Khánh — 119, Trần trung Viên, Biên Hòa — 120, Trịnh thiên Vũ, Gia Định.

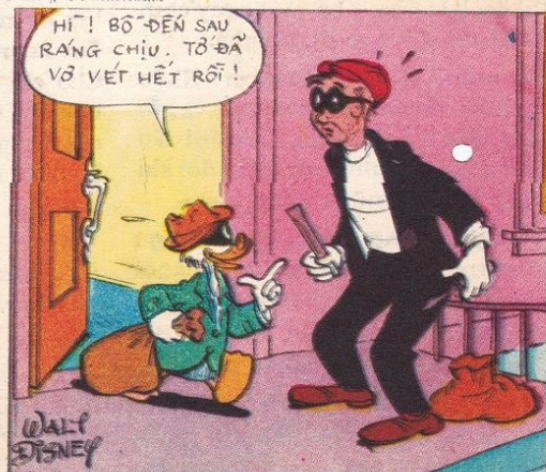
Còn nữa

PICSOU

(PICH - XU)
Chống kẻ trộm

© 1972, Walt Disney Productions.

Giá 50đ.

Biên lai chính thức số 931-BTT-NBC.HCBC ngày 18-6-1971